

**Omzendbrief
Begrotingsinstructies
Begrotingsopmaak 2026**

Inhoud

1.	BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN	5
1.1	REFERENTIETRAJECT REGEERAKKOORD EN BO 2026	5
1.2	OPVOLGING VBH EN UITGAVENTOETSINGEN	6
1.3	OPVOLGING BESPARINGEN EN UITBREIDINGSBELEID REGEERAKKOORD	6
1.4	NIEUWE HERVORMINGEN EN BELEIDSVOORSTELLEN.....	7
2.	INHOUDELIJKE INFORMATIE EN AFSPRAKEN	8
2.1	ALGEMENE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN	8
	<i>ALGEMEEN</i>	<i>8</i>
	<i>RELANCEPLAN VLAAMSE VEERKRACHT, OEKRAÏNECRISIS, REPOWEREU</i>	<i>8</i>
	<i>TIJDELIJKE KREDIETEN</i>	<i>9</i>
	<i>AANREKENING EUROPESE SUBSIDIES</i>	<i>9</i>
	<i>AANWENDING OVERGEDRAGEN VASTLEGGINGSKREDIETEN.....</i>	<i>9</i>
	<i>RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN.....</i>	<i>10</i>
2.2	INDEXATIE.....	11
	<i>INDEXATIE LOONKREDIETEN VOLGENS SYSTEEM INDEXPROVISIE.....</i>	<i>12</i>
	<i>INDEXATIE LOONKREDIETEN BUITEN SYSTEEM INDEXPROVISIE EN NIET-LOONKREDIETEN</i>	<i>12</i>
2.3	ENERGIEKOSTEN.....	12
2.4	CONSOLIDATIE	14
2.5	PERSONEEL	15
	<i>WEDDEDRIFT - ENDOGENE GROEI</i>	<i>15</i>
	<i>VEREVENINGSPROCEDURE.....</i>	<i>16</i>
	<i>REFERENTIEBEDRAGEN NIEUWE WERVINGEN – LOONKOST EN “RUGZAKJES”</i>	<i>16</i>
	<i>BIJDRAGE POOL DER PARASTATALEN.....</i>	<i>17</i>
	<i>AANPAK HERVERDELING WERKING NAAR LONEN.....</i>	<i>17</i>
2.6	BIJDRAGE AAN HET BELGISCH ONTWERPBEGROTINGSPLAN	18
2.7	PROVISIONELE KREDIETEN	19
	<i>ALGEMEEN</i>	<i>19</i>
	<i>AANREKENING OP PROVISIONELE KREDIETEN</i>	<i>19</i>
2.8	SPECIFIEKE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN	19
	<i>DECREETSBEPALINGEN</i>	<i>19</i>
	<i>MINISTERIEBEGROTINGEN</i>	<i>22</i>
	<i>BEGROTINGEN DIENSTEN AFZONDERLIJK BEHEER EN VLAAMSE RECHTSPERSONEN.....</i>	<i>23</i>
3.	TIMING EN PROCEDURE	26
3.1	BCT	26

3.2	OPMAAK EN INDIENING VAN VOORSTELLEN	26
3.3	ADVIEZEN VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN REGERINGSCOMMISSARISSEN	28
3.4	TECHNISCHE BILATERALES	28
3.5	POLITIEKE BILATERALES	29
3.6	FINALISATIE BEGROTINGSDOCUMENTEN	29
3.7	PROGRAMMADECREET	29
BIJLAGE 1.	FICHE PROGRAMMADECREET	33
BIJLAGE 2.	FISCALE UITGAVEN	37
BIJLAGE 3.	OVERZICHT BESPARING SUBSIDIES 2026	39
BIJLAGE 4.	ANOMALIEËN 2024.....	40

1. BELANGRIJKSTE AANDACHTSPUNTEN

Gelet op de bepalingen in de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën, laatst gewijzigd bij het decreet van 1 juli 2022, (hierna: VCO) omtrent de indieningstermijn van de begrotingsopmaak 2026 (hierna: BO 2026) en de bijhorende algemene toelichting in het Vlaams Parlement (i.c. **21 oktober 2025**) en de noodzakelijke praktische invulling hiervan, worden voorliggende begrotingsinstructies inzake de BO 2026 aan de Vlaamse Regering meegedeeld.

1.1 REFERENTIETRAJECT REGEERAKKOORD EN BO 2026

Het Vlaams Regeerakkoord 2024-2029 voorziet een begrotingsevenwicht vanaf 2027. Dat doen we door verstandige keuzes te maken en onze middelen daar in te zetten waar die het meest nodig zijn. We doen dat omdat we zorg dragen voor onze gemeenschap, vandaag én morgen. 2026 is met een halvering van het begrotingstekort een sleuteljaar op het pad naar een begrotingsevenwicht in 2027. In dat kader is het volgende referentietraject afgesproken:

(In miljard euro)	2025	2026	2027
Begrotingsdoelstelling	-3,0	-1,5	0

Goed bestuur is gestoeld op vooruitziendheid. Begroten is plannen en ramen wat de te verwachten inkomsten en uitgaven zullen zijn. Zoals afgesproken in het regeerakkoord wordt het ingezette budget permanent geëvalueerd op zijn effectiviteit en efficiëntie. Het is zoals steeds de bedoeling om weloverwogen keuzes te maken.

Bij de begrotingsbesprekingen gebeurt dat op basis van onderbouwde en doorgesproken begrotingsvoorstellen. Een toelichting van de kredieten onder een begrotingsartikel, de opbouw en samenstelling van die kredieten is dan ook een minimum vereiste vooraleer te kunnen ingaan op eventuele begrotingsvoorstellen of de evolutie van een begrotingskrediet. Daarom is het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de verantwoording bij de begrotingsvoorstellen. Dat geldt zowel voor begrotingsartikels, rechtspersonen als voor de decreetsbepalingen.

Voorstellen die onvolledig zijn qua onderbouwing zullen door de Inspectie van Financiën en het Departement Financiën en Begroting worden gesignaleerd tijdens de voorbereidingsfase. Dat geeft de kans om waar nodig de zaken aan te vullen. Niet volledig onderbouwde fiches worden niet weerhouden tijdens de technische bilaterales. Er wordt daarom meer tijd voorzien om de technische bilaterales te laten plaatsvinden, zodat er dieper kan worden ingegaan op de begrotingsvoorstellen en de begrotingen van de rechtspersonen. Dat is belangrijk om voldoende begrip te krijgen van de begrotingsvoorstellen en -evoluties. Om dat te bewerkstellingen vormen de begrotingsvoorstellen de leidraad van de technische bilaterales.

De focus van de voorbereidingsfase is daarom de technische afstemming van de begrotingsvoorstellen en garanderen dat de voorstellen voldoende onderbouwd zijn om te kunnen bespreken tijdens de bilaterales. De administraties zullen bilateraal de voorstellen technisch op punt zetten tijdens de voorbereidingsfase. Er zal géén technische triage plaatsvinden.

De eerste stap richting begrotingsevenwicht in 2027 wordt bij de BO 2026 gezet. Langs ontvangstenzijde werden de inkomsten als volgt geraamd over de grote rubrieken van de ESR-ontvangsten:

	2025	2026	2027
Bruto aanvullende belasting op de personenbelasting	10.924.310	11.238.428	11.678.447
Dotaties BFW	34.080.196	34.961.223	35.968.622
Gewestelijke belastingen	7.806.059	8.217.289	8.615.791
Overige ontvangsten	7.438.270	7.557.292	7.631.221

TOTAAL	60.248.835	61.974.232	63.894.081
--------	------------	------------	------------

De ESR-VEK kredieten die daarbij per beleidsdomein voorzien waren (in prijzen BO 2025, index onverdeeld afgezonderd op een aparte lijn), zijn de volgende:

Beleidsdomein	2025	2026	2027
FB	4.222.196	3.568.086	3.408.060
OV	19.657.815	20.037.385	19.900.579
WVG	17.542.687	17.854.832	18.125.656
CJSM	1.714.700	1.630.338	1.568.648
MOW	6.082.931	6.135.822	5.971.029
OMG	3.969.900	3.509.371	3.494.265
KBBJ	6.119.136	6.143.227	6.214.150
WEWILS	6.113.639	5.916.613	5.940.662
Hogere Entiteiten	161.894	161.146	160.646
Onverdeeld	-2.633	-4.000	-94.000
Index	522.836	1.168.934	1.823.172
TOTAAL	66.105.101	66.121.753	66.512.867

Om het pad richting begrotingsevenwicht, zoals vooropgesteld door de Vlaamse regering, te realiseren is het van belang dat de beleidsdomeinen bij de BO 2026 zich minimaal conformeren aan het bij regeerakkoord voorziene niveau van uitgavenkredieten. Die uitgavenevoluit zal ook dienen als leidraad bij de begrotingsbesprekingen.

1.2 OPVOLGING VBH EN UITGAVENTOETSINGEN

In de vorige legislatuur werden voor de eerste keer een Vlaamse Brede Heroverweging georganiseerd en een aantal uitgaventoetsingen uitgevoerd. Die instrumenten zijn bedoeld om de kwaliteit en de samenstelling van de Vlaamse overheidsfinanciën te verbeteren. Ze helpen de samenstelling van de overheidsmiddelen te verbeteren door de efficiëntie en effectiviteit van de uitgaven te beoordelen. Dat is nodig om toegevoegde waarde van de overheidsmiddelen te maximaliseren en waar nodig bij te sturen. Er wordt gevraagd om consequent de beleidsalternatieven, voor zover ze nog niet werden omgezet, te verwerken in de begrotingsvoorstellen BO 2026 en in de fiches hiernaar uitdrukkelijk te verwijzen.

1.3 OPVOLGING BESPARINGEN EN UITBREIDINGSBELEID REGEERAKKOORD

Er wordt gevraagd om bij elke begrotingsronde te rapporteren over de budgettaire uitvoering van de afgesproken begrotingsmaatregelen en het voorziene uitbreidingsbeleid.

In dat kader wordt er gevraagd om per minister per beleidsdomein een overzicht op te maken van de afgesproken besparingen en de voorziene nieuwe beleidskredieten en per maatregel te duiden welke inhoudelijke invulling er reeds aan is gegeven (inclusief regelgevende aanpassingen), wat het nog te besparen budget is en wat de nog niet-ingevulde, beschikbare nieuwe beleidskredieten zijn. Bij de nieuwe beleidsinitiatieven wordt er maximaal gewerkt met mijlpalen en KPI's.

Bij de BO 2026 wordt er extra aandacht gevraagd voor één van de maatregelen die in 2026 op kruissnelheid komt "schrappen in en hervormen van subsidies". Het gaat om een maatregel waarvan het effect verspreid zit over alle beleidsdomeinen. Een overzicht van de verdeling van de maatregel per begrotingsprogramma is beschikbaar in bijlage.

Daarnaast werd de maatregel dat de opbrengsten van vastgoedverkopen voor 50% ten goede komen van de algemene middelen verlengd tijdens deze legislatuur. Die regeling geldt ook voor de Vlaamse overheidsentiteiten met rechtspersoonlijkheid.

- ⇒ Er wordt een sjabloon ter beschikking gesteld op BCT, onder “Algemene info en adviezen”, met documenttype “Algemeen”. De ingevulde sjablonen kunnen op dezelfde plaats opnieuw worden opgeladen maar met documenttype “Algemene verantwoording beleidsdomein”. Gelieve erop te letten om bij het opladen van de ingevulde sjablonen de juiste inhoudelijke bevoegde minister en het correcte beleidsdomein te selecteren en ook in de naamgeving van het document te verwijzen naar het beleidsdomein en de inhoudelijke bevoegde minister.

1.4 NIEUWE HERVORMINGEN EN BELEIDSVOORSTELLEN

De toekenning en aanwending van kredieten voor het voeren van nieuw beleid maakt zoals in het verleden onderwerp uit van de politieke begrotingsbespreking. Het is het nu wel de bedoeling om tijdens de technische bilaterale deze voorstellen technisch volledig uit te klaren, zodat de regering de politieke besprekingen goed voorbereid kan aanvaarden. Gelet op het afgesproken budgettair kader in het regeerakkoord, wordt er bij nieuw beleid verwacht dat dergelijke voorstellen gepaard gaan met een voorstel tot hervorming van maatregelen ten belope van minimaal eenzelfde grootteorde. Tot ‘hervorming van maatregelen’ behoort niet het wegsnijden van onderbenutting. Nieuwe hervormingen en beleidsinitiatieven kunnen tijdens de technische bilaterale van het begrotingsproces worden besproken op voorwaarde dat beide elementen verwerkt zijn in de begrotingsvoorstellen. Het gaat voor alle duidelijkheid om aanvragen nieuw beleid die niet bij het regeerakkoord voorzien werden.

- ⇒ Er wordt een sjabloon ter beschikking gesteld om de bovenstaande punten te documenteren. Het sjabloon vervangt **niet** de ingediende begrotingsvoorstellen, maar dient als ondersteunend document bij de begrotingsvoorstellen. Het sjabloon zal beschikbaar worden gesteld op BCT, onder “Algemene info en adviezen” met documenttype “Algemeen”. Het gaat om een ander sjabloon, dan het sjabloon waarvan sprake is in hoofdstuk 1.3.

De ingevulde sjablonen kunnen op dezelfde plaats opnieuw worden opgeladen maar met documenttype “Algemene verantwoording beleidsdomein”. Gelieve erop te letten om bij het opladen van de ingevulde sjablonen de juiste inhoudelijke bevoegde minister en het correcte beleidsdomein te selecteren en ook in de naamgeving van het document te verwijzen naar het beleidsdomein en de inhoudelijke bevoegde minister.

2. INHOUDELIJKE INFORMATIE EN AFSPRAKEN

2.1 ALGEMENE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

ALGEMEEN

De **tijdelijke kredieten en ontvangsten** die in de begroting 2025 of eerder voorzien werden, en niet meer voorzien zijn vanaf 2026, dienen bij de BO 2026 uit de basis van de kredieten gehaald te worden.

Doorgevoerde **besparingen** in de begroting 2025 en voordien, tenzij expliciet eenmalig, worden recurrent doorgetrokken en eventueel uitgebreid met het in het regeerakkoord of in vorige begrotingsrondes voorziene traject.

Voor wat betreft andere, eerder gemaakte afspraken of opstappen wordt gevraagd de nodige voorstellen voor te bereiden en in te dienen. Voor de invulling van het in het regeerakkoord voorziene **uitbreidingsbeleid** worden geen voorstellen definitief aanvaard bij de technische bilaterales. De definitieve aanvaarding maakt deel uit van de politieke begrotingsbesprekingen. Ze moeten wel worden gevisualiseerd in het tabblad “Nieuw beleid en besparingen” van het betrokken begrotingsartikel.

Voorstellen tot ‘ander’ **nieuw beleid**, dat niet in het regeerakkoord werd afgesproken, worden evenmin definitief aanvaard tijdens de technische bilaterales. Ze maken echter wel deel uit van de technische besprekingen. Er wordt daarom een sjabloon ter beschikking gesteld om dergelijke meervragen te verantwoorden en onderbouwen (zie ook supra). Dit sjabloon moet voor alle voorstellen tot nieuw beleid/bijkomende kredieten die de (budgettaire) afspraken van het regeerakkoord overstijgen, volledig worden ingevuld. Dit moet toelaten om ook die voorstellen technisch te onderzoeken en een efficiënte en inhoudelijke bespreking op de technische bilaterale mogelijk te maken.

Elk voorstel tot ander nieuw beleid gaat gepaard met een hervorming/besparing van minimaal dezelfde budgettaire omvang. Ook voor die maatregelen moet het voormelde sjabloon worden ingevuld en zal er een bespreking plaatsvinden tijdens de technische bilaterales.

Bovenstaande heeft tot doel om de voorstellen die onderwerp uitmaken van de politieke besprekingen technisch te onderzoeken en bespreken zodat de omzetting van het beleid zo efficiënt en effectief mogelijk kan gebeuren en de budgettaire inpasbaarheid kan worden afgetoetst.

RELANCEPLAN VLAAMSE VEERKRACHT, OEKRAÏNECRISIS, REPOWEREU

De relanceprovisie, Oekraïneprovisie en de provisie voor REPowerEU worden nog steeds centraal voorzien bij het Departement Financiën en Begroting. De nodige VEK-kredieten worden via herverdeling buiten begrotingsronde op de correcte begrotingsartikels voorzien. Er kunnen bij de BO 2026 dan ook geen kredieten worden opgevraagd uit die provisies. Dergelijke begrotingsvoorstellen worden niet weerhouden.

Specifiek voor het noodfonds Oekraïne zal een eventueel voorstel tot aanpassing van de voorziene kredieten worden voorbereid binnen de taskforce Oekraïne. Het aanvragen van de nodige kredieten verloopt dus via de taskforce Oekraïne en niet via de gewone begrotingsvoorstellen.

Bij de BO 2026 wordt wel de afromingsoperatie, zoals opgezet bij de BA 2025, teruggedraaid. Bij de betrokken DAB's en Vlaamse rechtspersonen zijn bij BA 2025 hiervoor terugstortingen via interne stroom naar de algemene middelen ingeschreven. Deze terugstortingen, en de bijhorende interingen, vallen bij de BO 2026 weg.

Er wordt uitdrukkelijk op gewezen dat terugvorderingen zonder uitzondering ten goede moeten komen van de algemene middelen. Het is dus absoluut niet de bedoeling om deze als toegewezen ontvangst op een

begrotingsfonds op te nemen of niet terug te storten aan de algemene middelen indien de terugvordering bij een DAB of Vlaamse rechtspersoon in ontvangst is genomen.

TIJDELIJKE KREDIETEN

In de begroting 2025 en voordien werden verschillende in de tijd beperkte vastleggingskredieten (hierna: VAK) en vereffeningskredieten (hierna: VEK) ingeschreven.

Alle tijdelijke kredieten, die tot en met 2025 voorzien zijn, dienen bij de BO 2026 terug uit de basis verwijderd te worden. De beleidsdomeinen worden geacht hiervoor de nodige voorstellen in te dienen. Kredieten die bij BO of BA 2025 als eenmalig werden aangeduid in BCT, zullen bij de BO 2026 automatisch in BCT als voorstel worden teruggedraaid.

AANREKENING EUROPESE SUBSIDIES

In 2021 werd het afsprakenkader betreffende EU-subsidies opgesteld. Er worden nog steeds fouten gemaakt ten aanzien van bepaalde (begrotingsmatige) aspecten van dat afsprakenkader.

Om dergelijke fouten in de toekomst te vermijden wordt er nogmaals op gewezen dat EU-subsidies en terugvorderingen van EU-subsidies **niet op een begrotingsfonds mogen toekomen**. De Europese Commissie heeft de lidstaten namelijk opgelegd dat Europese subsidies de begrotingsresultaten van lidstaten niet mogen beïnvloeden. De subsidies moeten dus ESR-neutraal verwerkt worden. Uitgaven en ontvangsten voor een bepaald EU-project moeten dus steeds gelijk zijn. Die richtlijn van de Europese Commissie is onverenigbaar met aanrekening via een begrotingsfonds.

Voor begrotingsfondsen waarop in 2024 nog EU-subsidies ontvangen zijn, wordt uitdrukkelijk gevraagd om zowel in uitvoering 2025 als in de BO 2026 desbetreffende ontvangsten en uitgaven niet langer via het begrotingsfonds te verwerken, maar via niet-toegewezen ontvangstenartikels en gesplitste uitgavenkredieten.

De Europese subsidies kunnen worden ingeschreven op bestaande begrotingsartikels. De Europese kredieten moeten **echter wel afgezonderd worden op een aparte basisallocatie**. Uit de omschrijving moet duidelijk blijken dat het om Europese middelen gaat. Die basisallocaties moeten verplicht een loonpercentage van 0 hebben en indexcode 65.

Ter info kan het volledige afsprakenkader betreffende EU-subsidies gevonden worden in BCT onder “Algemene info en adviezen” met documenttype “Algemeen”.

AANWENDING OVERGEDRAGEN VASTLEGGINGSKREDIETEN

Bij de BO 2026 is het, gezien 2025 nog lopende is, nog niet mogelijk om de definitieve overdracht van 2025 naar 2026 te bepalen. Daarom wordt er vertrokken van de laatst gekende, definitieve gegevens zijnde de overdracht van 2024 naar 2025.

Op basis van het uitgavendecreet BA 2024 zal er voor de relevante artikelen en rechtspersonen een extra tab ‘Overdracht’ beschikbaar zijn. Er wordt gevraagd in dit veld de geraamde aanwending van de VAK-overdracht in te vullen.

In het bijhorende tekstveld is minimaal volgende verantwoording nodig, **ook indien er geen aanwending VAK-overdracht voorzien wordt**:

- Voor welk doeleinde wordt er overgedragen VAK aangewend in 2026;
- Wat is de VEK-behoefte die gepaard gaat met die aanwending van overgedragen VAK en hoe is die berekend;
- Indien de beschikbare VAK-overdracht groter is dan de aanwending in 2026, welk deel van het verschil wordt aangewend in 2025 en welk deel wordt noch in 2025 noch in 2026 aangewend;

- Indien niet alle beschikbare VAK-overdracht wordt aangewend in 2025 of 2026, wat is de reden om de VAK-overdracht niet volledig aan te wenden?

Aanwending VAK-overdracht wordt enkel ingevuld in het tabblad 'Overdracht'. De andere invulvelden bij de betrokken begrotingsartikels ("andere bijstellingen" voor VG en "uitgaven" voor rechtspersonen) zijn dus steeds exclusief de geraamde VAK-overdracht.

De geraamde aanwending van de VAK-overdrachten wordt niet gerapporteerd in de administratieve uitgavenbegroting. Het betreft immers VAK dat in een vorig begrotingsjaar reeds werd gestemd door het Vlaams Parlement.

Opgelet: het VEK dat nodig is om de verplichtingen die volgen uit verbintenissen vastgelegd op overgedragen vastleggingskrediet aan te kunnen rekenen, maakt wel deel uit van het reguliere VEK en dient dan ook als dusdanig opgenomen te worden! Zoals supra aangegeven moet die VEK-impact daarnaast ook verantwoord worden in het tekstveld in het tabblad 'Overdracht'.

Om de koppeling te kunnen maken tussen enerzijds de verwachte aanwending van overgedragen vastleggingskrediet en anderzijds het effect op de vereffeningsskredieten dat hieruit zal volgen, wordt ook in de vereffeningsskalender van het begrotingsartikel gevraagd om de vereffening van overgedragen kredieten af te zonderen van de vereffening van de reguliere kredieten die in de administratieve uitgavenbegroting worden opgenomen.

RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN

Recuperatie van eigen ontvangsten wordt enkel toegestaan indien afgesproken tijdens de technische bilaterale bespreking en indien de ontvangsten reeds kasmatig ontvangen zijn. Die afspraak geldt zowel voor DAB's en rechtspersonen als voor ministeriebegrotingen.

Voor ministeriebegrotingen moet er in de verantwoording minstens geduid worden op welk ontvangstenartikel en in welk jaar de ontvangst gerealiseerd is en welke afspraak er al dan niet in het verleden reeds werd gemaakt betreffende de recuperatie van die ontvangsten.

Voor DAB's en rechtspersonen wordt bovendien gevraagd om het sjabloon "Recuperatie eigen ontvangsten" in te vullen indien er voorstel tot recuperatie van eigen ontvangsten wordt ingediend. Ook voor DAB's en rechtspersonen vergt de recuperatie van eigen ontvangsten een expliciet akkoord bij de technische bilaterale vergadering.

Concreet is er voor DAB's en rechtspersonen een opvolging benodigd van:

- 1) *Kasmatig*: Nog niet in verbintenissen omgezette eigen kasontvangsten per 31/12/2024 waarbij er opvolging dient te zijn van:
 - a. Verwachte kasontvangsten 2025 uit vorderingen van 2025 en eerder
 - b. Verwachte kasontvangsten 2026 uit vorderingen van 2026 en eerder;
 - c. Verwachte vastleggingen in 2025 en 2026.
- 2) *ESR-matig*: Intering of saldo-opbouw binnen de ESR-begroting van instellingen op basis van voorliggende methodiek, waarbij er opvolging dient te zijn van:
 - a. Verwachte ESR-ontvangsten 2025 en 2026;
 - b. Verwachte vereffeningen 2025 en 2026.

Het sjabloon "Recuperatie eigen ontvangsten" kan in BCT worden gevonden onder "Algemene info en adviezen" met documenttype "Algemeen". Dit sjabloon moet dus voor elke rechtspersoon of DAB worden ingevuld die wil

overgaan tot een recuperatie van eigen ontvangsten. Het ingevulde sjabloon moet worden opgeladen in BCT als bijlage in het tabblad “beheer” van de betrokken rechtspersoon.

2.2 INDEXATIE

Bij de BO 2026 wordt er een gebruikelijke indexatie van de kredieten doorgevoerd. Die wordt bij de BA 2026 herzien op basis van geactualiseerde inflatievooruitzichten.

In de eerste fase van het begrotingsproces BO 2026 wordt een voorlopige berekening gemaakt rekening houdende met de inflatievooruitzichten van het [Federaal Planbureau](#) zoals gepubliceerd op 1 april 2025:

	BO 2026
Verwachte evolutie gezondheidsindex	1,4%
Overschrijding spilindex	-
Aanpassing sociale uitkeringen	-
Aanpassing lonen	-
Loon buiten indexprovisie	1,4%
Niet loon	0%*

* Zoals bepaald in artikel 55 van het programmadecreet BO 2025 worden de niet-loonkredieten in 2026 niet geïndexeerd. In datzelfde artikel zijn een aantal uitzonderingen voorzien, waarvoor wel een volledige indexatie geldt.

In een verdere fase van het begrotingsproces wordt die tussentijdse indexatie geactualiseerd (zie infra).

De indexberekening 2026 wordt bij de start van de begrotingsronde nog niet opgeladen in BCT. Dit om het aantal budgetbewegingen voor index per begrotingsartikel beperkt te houden. Indexberekeningen bij het begin van een BO zijn namelijk tussentijdse berekeningen die nadien nog worden herrekend wanneer de definitieve kredieten voor de BA van het voorgaande jaar gekend zijn.

De feitelijke indexbijstellingen voor de betrokken begrotingsartikels volgen in een latere fase van het begrotingsproces, op basis van de kredieten bij de BA 2025 en op basis van actuelere inflatievooruitzichten van het Planbureau.

De overzichten van de tussentijdse berekeningen van de index worden bij de start van de BO wel gepubliceerd op BCT onder “Algemene info en adviezen”.

Indien men niet akkoord kan gaan met dat indexatievoorstel, dan kan een alternatief, onderbouwd voorstel worden ingediend in BCT op het betrokken begrotingsartikel.

Er wordt dus niet gevraagd om die indexen uit het overzicht over te nemen in de begrotingsvoorstellen. Enkel indien er niet akkoord kan worden gegaan met het indexatievoorstel, dan kan een tegenvoorstel worden ingediend in BCT op het betrokken begrotingsartikel, met gedegen verantwoording in de voorziene tekstruimte.

De overzichten van de automatisch berekende index wordt bij het begin van de begrotingsronde gepubliceerd in BCT onder “Algemene info en adviezen”. Er wordt gevraagd deze indexen **niet** op te nemen in de voorstellen op de betrokken begrotingsartikels.

In de voorstellen dient in het veld ‘index’ enkel iets te worden opgenomen indien er niet akkoord wordt gegaan met het indexatievoorstel of indien het gaat om een indexering die elke begrotingsronde gebeurt op basis van manuele berekeningen.

INDEXATIE LOONKREDIETEN VOLGENS SYSTEEM INDEXPROVISIE

De spilindex werd laatst overschreden in januari 2025. Hiervoor worden bij de BO 2026 de nodige kredieten voorzien op de betrokken begrotingsartikels (basisallocaties) die onder het systeem van de spilindex vallen om het effect op jaarbasis (i.e. een 2% stijging van de loongebonden kredieten) op te vangen.

Per 1 april 2025 verwacht het Planbureau dat het volgende spilniveau (133,28) wordt bereikt in september 2025. Voor begrotingsjaar 2025 werden hiervoor bij de BA 2025 de nodige kredieten binnen de centrale indexprovisie bij het Departement Financiën en Begroting voorzien. Voor begrotingsjaar 2026 zal gedurende het begrotingsproces BO 2026 die verwachte overschrijding gemonitord worden. Indien er tegen de finalisatie van de BO 2026 voldoende zekerheid is over het moment van overschrijding van de spilindex en het effect ervan op jaarbasis, zullen ook voor die overschrijding van de spilindex de nodige kredieten rechtstreeks voorzien worden op de betrokken begrotingsartikels (basisallocaties). Indien er echter nog een mate van onzekerheid is over het moment van overschrijding, zullen bij de BO 2026 de nodige kredieten voorzien worden op de indexprovisie bij het Departement Financiën en Begroting.

In haar vooruitzichten van 1 april 2025 verwacht het Planbureau dat de daaropvolgende spilindex (135,95) niet overschreden zou worden in 2025 of 2026.

In de loop van het begrotingsproces wordt de inflatieverwachting verder opgevolgd en een bijstelling van de centrale provisionering voorzien indien nodig.

INDEXATIE LOONKREDIETEN BUITEN SYSTEEM INDEXPROVISIE EN NIET-LOONKREDIETEN

De indexatie van de kredieten die het systeem van de spilindex niet volgen, gebeurt op basis van (de vooruitzichten van) de jaarlijkse groeivoet van de gezondheidsindex.

Voor 2026 wordt de groeivoet van de gezondheidsindex per 1 april 2025 geraamd op 1,4%. Het effect van de tussentijdse berekening van die indexatie is te vinden in de indexoverzichten die worden gepubliceerd op BCT onder "Algemene info en adviezen". De feitelijke bijstelling in BCT op de betrokken begrotingsartikels zal later in het begrotingsproces plaatsvinden, op basis van de kredieten bij de BA 2025 en op basis van actuele inflatievooruitzichten van het Planbureau.

Voor kredieten waarbij de indexering klassiek gebeurt op basis van manuele berekeningen wordt gevraagd hiervoor de nodige begrotingsvoorstellen in te dienen.

2.3 ENERGIEKOSTEN

Voor begrotingsartikelen waar de energiekost een zeer substantieel deel uitmaakt van de totale kost en is erkend als kostendrijver (o.a. De Lijn, De Waterweg nv, baggeractiviteiten, ILVO, Plantentuin Meise en Het Facilitair Bedrijf) wordt er, volgens de specifieke berekeningsmodellen, overgegaan tot een eventuele herziening van de voorziene kredieten.

Dergelijke herziening wordt berekend op basis van een PxQ – analyse, ofwel Prijs x Hoeveelheidsanalyse, waarbij uitgegaan wordt van een constant verbruik, ofwel constante Q. Specifiek voor Het Facilitair Bedrijf geldt de berekeningswijze zoals opgenomen in de afsprakennota.

Op basis van een update van de FOD Economie op 4 februari 2025 werden de te voorziene prijzen (excl. BTW) voor de BA 2025 vastgesteld. Op basis van een recentere update van de FOD economie, d.d. 14 april 2025, worden de voorziene richtprijzen (excl. BTW) voor de BO 2026 als volgt bijgesteld:

	BA 2025 (1)	BO 2026 (2)	Toe te passen verschil (3)
--	-------------	-------------	-------------------------------

Referentiebasis	5/02/2025 (excl. BTW)	15/04/2025 (excl. BTW)	(3) = (2) - (1)
Benzine / liter (E10)	1,4207	1,3355	-0,0852
Diesel / liter (B7)	1,4835	1,3744	-0,1091
Stookolie / liter (Gasolie verwarming (meer dan 2000 l))	0,7357	0,5896	-0,1461

(bron: [FOD Economie](#), publicatie 14 april 2025)

Voor wat betreft elektriciteit en aardgas zal er bij de BO 2026 geen aanpassing van de kredieten doorgevoerd worden. Bij de BA 2026 kan er naar aanleiding van een analyse van de prijsevolutie (o.b.v. facturen) van 2025 versus 2024 opnieuw bekeken worden of een aanpassing van de kredieten zich opdringt.

Voorstellen met betrekking tot energiekosten horen in BCT onder andere bijstellingen, niet onder index.

ACTIEPLAN ENERGIE-EFFICIËNTIE

Op 15 juli 2022 besliste de Vlaamse Regering, in het kader van het Vlaamse actieplan Energie-efficiëntie, de energiebudgetten van de entiteiten van het toepassingsgebied met een verbruik van meer dan 100.000 euro jaarlijks af te romen met 3% richting de provisie actieplan EE. Onderstaande tabel geeft de nodige bijstellingen weer bij de BO 2026. De afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting zal de bijstellingen in één globale beweging doorvoeren. U hoeft hiervoor dus niets zelf te ondernemen. Voor eventuele inhoudelijke bemerkingen kan u terecht bij het VEB.

Entiteit	Begrotingsartikel	VAK	VEK
Agentschap Integratie en Inburgering	SJ0-1SFC2DY-IS	5	5
Agentschap Plantentuin Meise	TB0-1TEA2HU-IS	14	14
Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust	MCO-1MIH2UA-WT	13	13
Agentschap voor Natuur en Bos	QD0-1QAG2ZZ-WT	6	6
Agentschap Wegen en Verkeer	MD0-1MHH2QA-WT	646	646
de Rand	SJ0-1SHD2FY-IS	5	5
De Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie	HB0-1HEI2XX-IS	72	72
De Vlaamse Waterweg	MB0-1MIH2TY-IS	107	107
Departement Cultuur, Jeugd en Media	HB0-1HAX2ZZ-WT	9	9
Departement Mobiliteit en Openbare Werken	MB0-1MIH2UA-WT	15	15
Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek	TB0-1TFX2LY-IS	24	24
Agentschap Opgroeien	GB0-1GEF2MX-IS	20	20
Agentschap Opgroeien Regie	GB0-1GEF2UX-IS	4	4
Muntpunt	SJ0-1SGI2EW-IS	3	3
Sport Vlaanderen	HB0-1HFM2NY-IS	44	44
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding	TB0-1TDE2QY-IS	74	74
Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek	TB0-1TFA2LX-IS	79	79
Vlaamse Milieumaatschappij	QB0-1QCG2DW-IS	40	40
Vlaamse Vervoermaatschappij - De Lijn zonder tractie	MB0-1MEH2EY-IS	115	115
		1.295	1.295
Limburgse Reconversie maatschappij	via saldo opbouw	7	7
		1.302	1.302

2.4 CONSOLIDATIE

ALGEMEEN

Alle rechtspersonen die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid, door onder sectorale code 13.12 te ressorteren, dienen in principe een begroting op te maken volgens het ESR 2010-schema. Hierop worden twee uitzonderingen toegepast:

- a) Instellingen die onder de materialiteitsdrempel vallen zoals bepaald in de VCO. Het betreft hybride of privaatrechtelijke rechtspersonen waarvan het totaalbedrag van zowel de ontvangsten als de uitgaven volgens de economische classificatie, exclusief interne verrichtingen, gelijk of lager zijn dan 7 miljoen euro.

De Vlaamse rechtspersonen werden bij de BO 2023 laatst getoetst aan de bepalingen m.b.t. de materialiteitsdrempel. In de VCO is voorzien dat om de drie jaar opnieuw wordt beoordeeld of een Vlaamse rechtspersoon de drempel overschrijdt. Gelet op de laatste beoordeling bij de BO 2023 worden bij de BO 2026 de Vlaamse rechtspersonen dus opnieuw getoetst aan de materialiteitsdrempel. Het resultaat van die beoordeling wordt verwerkt in een aangepast overzicht van het toepassingsgebied VCO dat spoedig wordt gepubliceerd op de website fin.vlaanderen.be.

- b) Instellingen die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid

Vanaf de BO 2020 gelden de regels van de VCO, die deze instellingen enkel nog een uitvoeringsrapportering oplegt. Voor die instellingen wordt bij de BO 2024 m.a.w. geen ESR- noch MAR-begroting opgevraagd.

Op dit moment is deze regeling van toepassing op de volgende instellingen:

- Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening (roepnaam: de Watergroep);
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Rekem (OPZ Rekem);
- Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel (OPZ Geel);
- Ondersteunend centrum van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB);
- EV Flanders Hydraulics.

Interne stromen naar instellingen die vrijgesteld worden van het indienen van een begroting ten gevolge van de materialiteitsdrempel zoals gedefinieerd in de VCO, dienen op een begrotingsartikel met de ESR-aggregatie "IS" te komen (indien nieuw) of te blijven staan (indien bestaand). Bij de consolidatie zullen deze stromen integraal als ESR-aanrekenbaar worden beschouwd.

AANPAK GROEPEN VAN INSTELLINGEN MET EENZELFDE FINALITEIT

Sinds 2016 werd voor verscheidene instellingen met eenzelfde finaliteit een globale aanpak gehanteerd, waarbij de begrotingen van de individuele instellingen geïntegreerd dienden te worden in één ESR-sjabloon. Met de intrede van BCT werd die werkwijze losgelaten.

Sinds de BA 2024 / BO 2025 dienen deze instellingen **hun individuele begroting afzonderlijk in via BCT**. De indiening van een begrotingsvoorstel bij de start van het begrotingsproces en van de definitieve begroting aan het einde van het begrotingsproces verloopt zoals voor alle andere instellingen.

SCHOLENGROEPEN

Voor de scholengroepen gaan we ervan uit dat – net zoals bij het gesubsidieerd autonoom onderwijs – de impact op het vorderingensaldo gelijk is aan de toelagen die aan die scholengroepen worden verstrekt. Van hen wordt dus geen ESR-begroting opgevraagd.

INTERRELATIES

Tot en met de begroting 2023 werden interne stromen in de algemene middelen- en uitgavenbegroting, de begrotingen van DAB's en de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen met artikelstructuur gedefinieerd op begrotingsartikel-niveau.

Met de ingang van BCT werd dit principe losgelaten en worden de interrelaties gedefinieerd op basisallocatie-niveau.

Voor de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen met ESR-structuur betekent dit dat sinds 2024 in BCT voor interne stromen ook de tegenpartij binnen de Vlaamse deelstaatoverheid gedefinieerd moet worden.

Wanneer er een nieuwe basisallocatie wordt aangemaakt op een begrotingsartikel of een ESR-code voor een interne stroom, zal telkens de tegenpartij opgegeven moeten worden.

Het identificeren van interrelaties op basisallocatie-niveau betekent ook dat een interrelatie tussen entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid kan worden gedefinieerd voor OP-, OL-, PA- en LE-artikels. Indien een dergelijke interrelatie zich voordoet op één van die artikels, moet in BCT worden aangeduid wie de tegenpartij is binnen de Vlaamse deelstaatoverheid.

De ontvangsten en uitgaven op ESR-codes 93.00 / 94.00 / 98.00 / 99.00 vragen extra aandacht, aangezien het op deze codes mogelijk is om zowel tegenpartijen te hebben die behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid als tegenpartijen die niet behoren tot de Vlaamse deelstaatoverheid. Wanneer het gaat om een stroom tussen entiteiten behorende tot de Vlaamse deelstaatoverheid moet deze worden afgesplitst op een aparte basisallocatie en op die basisallocaties de correcte tegenpartij te definiëren, ten einde ook die interrelaties correct in kaart te kunnen brengen.

Aanduiden correcte tegenpartij: In BCT moet er voor elke budgetwijziging op IS- of OI-artikels van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap de correcte tegenpartij binnen de Vlaamse deelstaatoverheid worden aangeduid. Ook voor OP-, OL-, PA- en LE-artikels wordt gevraagd de correcte tegenpartij aan te duiden indien het gaat om een financiële stroom tussen entiteiten van de Vlaamse deelstaatoverheid.

Gelijkaardig moeten ook in de begrotingen van Vlaamse Rechtspersonen de correcte tegenpartijen binnen de Vlaamse deelstaatoverheid worden gedefinieerd op de basisallocaties van IS- en OI-artikels en waar toepasselijk op OP-, OL-, PA- en LE-artikels voor rechtspersonen met een artikelstructuur of op de overeenkomstige ESR-codes voor rechtspersonen met een ESR-structuur.

Wanneer er zich onder een bestaand WT-artikel uitgaven bevinden die te categoriseren zijn als interne stroom, dienen die kredieten bij de BO 2026 overgezet te worden naar een begrotingsartikel met de ESR-aggregatie IS (exclusief Universiteiten en Hogescholen voor wie een limitatieve lijst werd afgesproken). Hetzelfde geldt voor bestaande OW-artikels waaronder zich ontvangsten bevinden die als interne stroom (OI) te categoriseren zijn.

2.5 PERSONEEL

WEDDEDRIFT - ENDOGENE GROEI

Het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) levert voor het begrotingsjaar 2026 bij de BA 2026 een voorstel over alle betrokken entiteiten aan om de toenemende kosten door de stijging in anciënniteit en in salaristrappen meer evenwichtig over de betrokken departementen en agentschappen te verdelen.

In afwachting van de verdeling bij de BA 2026 wordt er bij de BO 2026 een provisioneel krediet aangelegd bij het Departement Financiën en Begroting.

Hiervoor worden bijgevolg geen afzonderlijke voorstellen verwacht.

VEREVENINGSPROCEDURE

Op 1 juni 2024 trad Expeditie Talent bij de entiteiten van de diensten Vlaamse overheid in werking (excl. nautische keten en buitenlandpersoneel van lokaal recht; cf. VR 2024 2903 DOC.0424-0429). Met de vereveningsprocedure worden recurrente meerkosten en -opbrengsten bij de betrokken entiteiten eerst onderling gecompenseerd. Daarnaast wordt ook de recurrente meerkost opgevangen die het gevolg is van de loutere inschaling naar de eerst hogere salarisschaal in het salarissysteem op basis van evaluatie.

Het Agentschap Overheidspersoneel (AgO) zal bij de BA 2026 een voorstel van verdeling over alle betrokken entiteiten aanleveren en dit zowel voor de vereveningsprocedure als voor de vrijwillige overstap naar het salarissysteem op basis van evaluatie.

Bij de BO 2026 worden er met andere woorden dus geen bewegingen in het kader van de vereveningsprocedure verwerkt.

REFERENTIEBEDRAGEN NIEUWE WERVINGEN – LOONKOST EN “RUGZAKJES”

Voor het bepalen van de loonkost voor de aanwerving van bijkomende personeelsleden bij de Vlaamse overheid wordt verwezen naar de tabellen ‘Aanwervingskost’ op de [webpagina](#) van AgO.

Die tabellen werden op 1 juni 2024 uitgebreid met de aanwervingskost volgens het salarissysteem op basis van evaluatie die in het kader van Expeditie Talent van toepassing is bij personeelsuitbreidingen (voor zowel gezagsfuncties als niet-gezagsfuncties). Meer bepaald bevat de tabel ‘Wervingskost evaluatie’ op de webpagina van AgO volgende kolommen:

- voor nieuwe werving statutair personeel (gezagsfunctie): respo-bijdrage;
- voor nieuwe werving contractueel personeel: totale kost generieke 2de pensioenpijler.

Aangezien de personeelskost bij nieuwe wervingen moet worden gedragen door de wervende entiteit, werd ook de kost voor de bijdragen aan het Vlaams Pensioenfonds en de responsabiliseringsbijdrage aan deze tabellen toegevoegd. Hoewel die kosten niet aangerekend worden op de eigen loonkredieten maar verwerkt worden op centrale begrotingsartikels, wordt wel gevraagd om hiermee op het eigen loonkrediet rekening te houden.

Bij het indienen van de begrotingsvoorstellen wordt de kost voor de bijdragen aan het Vlaams Pensioenfonds en de responsabiliseringsbijdrage ten gevolge van een personeelsuitbreiding dus eerst gebudgetteerd op de eigen loonkredieten (gecompenseerd op eigen beleids- of werkingskrediet of lastens de algemene middelen). Maar gelijktijdig moet er dan ook een voorstel worden ingediend om dit bedrag te compenseren naar de daarvoor bestemde begrotingsartikels:

- voor nieuwe werving statutair personeel (gezagsfunctie): CB0-1CCD2CA-LO (loonartikel DFB);
- voor nieuwe werving contractueel personeel: SG0-1SKC2TD-LO (loonartikel AgO).

Voor een onvolledig jaar van tewerkstelling wordt het bedrag pro rata berekend op basis van de geplande datum van indiensttreding (analoog aan de loonkost en rugzakjes). Loonkosten en pensioenbijdragen die in de begroting van 2025 voor een onvolledig jaar (pro rata) verwerkt werden, dienen in de begroting van 2026 op kruissnelheid gebracht te worden.

Er wordt op gewezen dat bij personeelsuitbreidingen steeds het akkoord van de minister bevoegd voor bestuurszaken vereist is. Bestuurszaken wordt op de hoogte gebracht van ingediende voorstellen in die zin.

Bewegingen op loonkredieten worden berekend op basis van en onderbouwd met ramingen opgesteld in de simulatietool van AgO.

Voor het bepalen van de bijkomende werkingskosten, de zogenaamde ‘rugzakjes’ bij de aanwerving van bijkomende personeelsleden kan worden uitgegaan van volgende benodigde bijkomende kredieten:

- Werkingskosten 2.500 euro
- werkingskosten – ICT 2.725 euro
- investeringen (eenmalig) 2.500 euro
- investeringen – ICT (eenmalig) 1.000 euro

Indien personeels- of vacatureoverdrachten tussen entiteiten leiden tot een verhoging van de kost voor de bijdragen aan het Vlaams Pensioenfonds of de responsabiliseringsbijdrage dient deze kost eveneens gecompenseerd te worden naar de daarvoor bestemde centrale begrotingsartikels.

Bij compensatie van werkingsbudgetten naar loonbudgetten zal een kost ten voordele van de algemene middelen afgehouden worden teneinde de budgettaire impact van de indexering van loonbudgetten op te vangen (zie ook infra).

Er wordt gevraagd deze afhouding als bijstelling te verwerken op het werkingskrediet.

BIJDRAGE POOL DER PARASTATALEN

De agentschappen met rechtspersoonlijkheid (ARP's) zijn verplicht een bijdrage te betalen aan de pool der parastatalen voor hun statutaire personeelsleden. Die pool, die beheerd wordt door de Federale Pensioendienst, staat namelijk in voor de uitbetaling van hun rustpensioenen. De ARP's krijgen daarvoor de nodige kredieten vanuit de algemene middelen toegewezen.

Bij overdracht van een statutair personeelslid van een ARP naar een entiteit van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap dient de bijdrage aan de pool der parastatalen toe te komen aan de algemene middelen.

Bijdragepercentage pool der parastatalen

Het percentage van de bijdrage van de instellingen die aangesloten zijn bij de pool der parastatalen is nog niet definitief vastgesteld voor 2026. Volgens de huidige raming zou dit toenemen van 52,5% naar 53%. Bij de BO 2026 zal hiervoor binnen F&B een provisie worden voorzien. Die zal bij de BA 2026 mits bevestiging van de toename in één globale beweging herverdeeld worden op basis van de salariskostgegevens van de betrokken entiteiten beschikbaar bij het Agentschap Overheidspersoneel.

Hiertoe worden dus geen individuele voorstellen ingewacht

AANPAK HERVERDELING WERKING NAAR LONEN

Loonkredieten hebben in vergelijking met werkingskredieten bijkomende en oplopende kosten. Ook is de samendrukbaarheid ervan beperkter, omdat achter de cijfers personeelsleden en contractuele verplichtingen zitten. Om die risico's te vermijden werd in voorbije begrotingsrondes steeds gekozen om omzettingen van werkingskredieten naar loonkredieten te vermijden.

Het regeerakkoord stelt: "Waar externen kunnen worden vervangen door internen zetten we werkingsbudgetten om in bijkomende loonbudgetten". Onder bepaalde voorwaarden is de omzetting van werking naar loon deze legislatuur dus mogelijk. De inhoudelijke beoordeling van de opportuniteit ligt bij de inhoudelijk bevoegd minister en de minister van bestuurszaken.

Met oog op het opvangen van de budgettaire kost, rekening houdend met de vooropgestelde besparing via niet-indexatie van werkingsmiddelen, en met minimale administratieve opvolgingslast komende jaren wordt er in 2026 bij elke herverdeling van werkingskrediet naar loonkrediet een forfaitaire kost afgehouden ten voordele van algemene middelen in verhouding met de verwachte indexatiekost van lonen tem 2029. De algemene middelen zullen de indexatie van de loonkredieten in die jaren dan volledig dekken. Voor herverdelingen uit voorbije begrotingsrondes wordt het niet meer herbekeken in latere rondes.

De aangerekende kost houdt geen rekening met andere mogelijke kosten verbonden aan hogere personeelskredieten en -inzet. (5-sporen beleid, respobijdragen, pensioenfondsen, vergrijzingskosten, ...) Voor deze kosten blijven de leidend ambtenaren en de minister bevoegd voor bestuurszaken verantwoordelijk om deze binnen de beschikbare (geïndexeerde) kredieten op te vangen.

2.6 BIJDRAGE AAN HET BELGISCH ONTWERPBEGROTINGSPLAN

Ingevolge verordening nr. 473/2013 moet België jaarlijks op **15 oktober** een **intern gecoördineerd ontwerpbegrotingsplan voor het komende jaar bij de Europese Commissie indienen**. Naast een hele resem budgettaire informatie dient de gezamenlijke overheid eveneens aan te geven hoe de **discretionaire maatregelen en hervormingen** vervat in het ontwerpbegrotingsplan **gevolg geven aan de geldende landenspecifieke aanbevelingen**.

De in te vullen tabel ziet er als volgt uit:

Tabel 6 Landenspecifieke aanbevelingen (LSA)

<u>LSA-nummer</u>	<u>Lijst van maatregelen</u>	<u>Beschrijving van direct belang</u>

Voorstel van aanpak

- Volgend op de Septemberverklaring maakt de afdeling BOBFO een oplistings van de genomen discretionaire maatregelen van een zekere omvang over aan de leden van de ambtelijke werkgroep betreffende het Europees Semester, met de begrotingscoördinatoren van de beleidsdomeinen en de kabinetten in kopie, zodat er een afstemming kan gebeuren tussen de budgettaire en inhoudelijk informatie.
- De afdeling BOBFO mikt op een finalisering van de bijdrage van Vlaanderen aan het Belgisch ontwerpbegrotingsplan tegen woensdag 1 oktober 2025, teneinde deze bijdrage uiterlijk op 2 oktober 2025 aan het Vlaams Parlement te kunnen bezorgen, conform artikel 10§1 van de VCO. Conform artikel 83/1 van het reglement van het VP zal de commissie bevoegd voor Financiën en Begroting hier uiterlijk op 7 oktober 2025 een bespreking aan wijden. Teneinde de afdeling BOBFO in staat te stellen de door de beleidsdomeinen aangeleverde gegevens in het Vlaams ontwerpbegrotingsplan te integreren, dienen de intern afgestemde ingevulde tabellen **tegen ten laatste vrijdag 26 september 2025** aan de dienst begrotingszaken (begrotingszaken@vlaanderen.be) overgemaakt te worden, met telkens fb-eurocoordinator@vlaanderen.be, joeri.deblauwer@vlaanderen.be en paulien.depickere@vlaanderen.be in kopie. De voorziene timing is onder voorbehoud van eventuele wijzigingen aan Europese regelgeving en verplichtingen.

Nuttige links

- [Europese regelgeving inzake begrotingstoezicht](#)
- [Verordening nr. 473/2013 betreffende gemeenschappelijke voorschriften voor het monitoren en beoordelen van ontwerpbegrotingsplannen](#)
- [Richtsnoeren inzake de vorm en inhoud van ontwerpbegrotingsplannen](#)

2.7 PROVISIONELE KREDIETEN

ALGEMEEN

Indien er wordt overgegaan tot het inschrijven van een provisioneel krediet, dient de libellé van het begrotingsartikel duidelijk de doelstellingen waarvoor het ingeschreven krediet mag worden gebruikt, te beschrijven. Artikel 21, 2de lid van de VCO bepaalt immers dat VAK-herverdelingen vanuit provisies enkel kunnen worden aangewend voor de doelstellingen die worden vermeld in de libellé van het provisioneel krediet en duidelijk worden omschreven in de beleids- en begrotingstoelichting. Het staat op zich dat alle provisionele kredieten uitvoerig moeten worden toegelicht.

AANREKENING OP PROVISIONELE KREDIETEN

Het is niet toegestaan om uitgaven aan te rekenen op begrotingsartikelen met een ESR-aggregatieniveau PR.

2.8 SPECIFIEKE INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

DECREETSBEPALINGEN

Wetgevingstechnisch kan het Vlaams Parlement als wetgevend orgaan in een decreet geen beslissingsbevoegdheid toekennen aan een individueel lid van de Vlaamse Regering. Alleen de Vlaamse Regering zelf kan dat. Een decreet kan dus alleen bevoegdheden toewijzen aan de Vlaamse Regering (trapsgewijze delegatie).

Er wordt gevraagd om in de decreetsbepalingen **geen** verwijzingen naar de bevoegde minister op te nemen, maar de delegatie aan de Vlaamse Regering toe te kennen. Indien nodig kan een voorstel van bijkomende delegatie via besluit worden geformuleerd door het bevoegde beleidsdomein.

Algemeen wordt er zoals gewoonlijk opgeroepen om het aantal uitzonderingen op de algemene begrotingsregels via decreetsbepalingen tot een absoluut minimum te beperken.

In dat kader kan er worden aangegeven dat bij de BO 2026 alle decreetsbepalingen die een uitzondering voorzien op de algemene begrotingsregels uitvoerig besproken zullen worden op de technische bilaterale vergaderingen.

De inschrijving van een decreetsbepaling in het verleden vormt geen basis voor verdere inschrijving. **Een degelijke verantwoording betreffende de noodzaak van alle decreetsbepalingen is m.a.w. vereist.**

De verantwoording bij een decreetsbepaling wordt vooraf ingevuld in de digitale fiches in BCT op basis van de referentieronde. Er wordt nog steeds gevraagd om aandacht te schenken aan de kwaliteit van de verantwoording bij decreetsbepalingen. Het is m.a.w. vereist om elke verantwoording na te kijken op relevantie en volledigheid.

De opgegeven verantwoording zal **integraal** overgenomen worden in de verantwoording bij het uitgaven- en middelendecreet dat overgemaakt wordt aan het Vlaams parlement. Gelieve hiermee rekening te houden bij het schrijven van de verantwoording.

Sinds begrotingsjaar 2023 is de mantel van het middelen- en uitgavendecreet niet meer thematisch geclusterd (leningen, voorschotten, subsidies,...), maar op basis van de beleidsdomeinen (Financiën en Begroting, Omgeving, ...). De decreten starten eerst met een algemeen hoofdstuk waarin decreetsbepalingen worden opgenomen die voor alle beleidsdomeinen relevant zijn. Vervolgens komen de beleidsdomeinspecifieke decreetsbepalingen aan bod die per beleidsdomein thematisch worden opgenomen.

Deze nieuwe indeling heeft tevens tot gevolg dat decreetsbepalingen voor herverdelingen worden opgenomen bij het vertrekkende beleidsdomein. Wanneer vanuit meerdere beleidsdomeinen naar een unieke ontvanger kan worden verdeeld, wordt de decreetbepaling uitzonderlijk bij het ontvangende beleidsdomein opgenomen.

Subsidies

De toekenning van subsidies kan enkel gebeuren op basis van een decreet. Die decretale basis kan in een inhoudelijk decreet voorzien worden of in het uitgavendecreet.

De omschrijving van de subsidie in het uitgavendecreet stemt overeen met de omschrijving van een basisallocatie ressorterend onder het begrotingsartikel waarbij de rechtsgrond wordt ingeschreven. Rechtsgronden in het uitgavendecreet worden enkel aanvaard indien die omschrijving voldoende concreet is.

Als een rechtsgrond voor een subsidie wordt gecreëerd in het uitgavendecreet moeten de minimale elementen van het subsidiekader, zoals vastgelegd in artikel 76/2 van de VCO, uiterlijk worden ingevuld in het toekenningsbesluit.

Sinds de BO 2021 kan het artikel voor de subsidies met een rechtsgrond in het uitgavendecreet drie delen bevatten:

1. subsidies die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet;
2. toelagen die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet;
3. subsidies die geen decretale basis hebben in een inhoudelijk decreet en met gekend bedrag en begunstigde.

Subsidies waarvan de begunstigde en het bedrag bekend zijn, mogen op basis van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (hierna: BVCO) bij ministerieel besluit worden toegekend als ze opgenomen worden in de uitgavenbegroting en **ze geen andere rechtsgrond hebben en geen toelage uitmaken**. Waar tot de BA 2020 het bedrag van 250.000 euro bepalend was voor opname in het uitgavendecreet voor subsidies met gekend bedrag en begunstigde wordt die grens voortaan niet meer vermeld in deze decreetsbepaling. Dit betekent dat alle nominatieve subsidies, ongeacht hun bedrag, in een aparte paragraaf moeten worden opgenomen, zodat tegelijk ook een rechtsgrond voor al deze subsidies wordt gecreëerd. Herhaling van de subsidies met gekend bedrag en begunstigde in een andere paragraaf wordt hierdoor overbodig. Bij voorstellen voor subsidies die in meerdere paragrafen voorkomen moet uit de verantwoording duidelijk blijken dat de subsidies waarvan het bedrag en begunstigde gekend zijn, niet vervat zitten onder een andere paragraaf dan de paragraaf voor de nominatieve subsidies. Indien dit niet duidelijk blijkt, kunnen de nominatieve subsidies geschrapt worden. Gelieve hier extra aandacht aan te besteden bij het indienen van de voorstellen.

Voor subsidies met gekend bedrag en begunstigde wordt steeds een maximumbedrag opgenomen. Er is bij overschrijding van het maximumbedrag geen rechtsgrond voor het bedrag van de overschrijding.

In de voornoemde decreetsbepalingen betreffende subsidies wordt in een aparte paragraaf voorzien in bepalingen inzake toelagen en dotaties die enkel een rechtsgrond hebben in het uitgavendecreet.

Automatische subsidies

De algemene aanrekeningsregels in de VCO (artikel 34 e.v.) stellen dat een verbintenis, zodra aan de vermelde voorwaarden is voldaan, wordt vastgelegd voor het totale bedrag van de verplichtingen die eruit voortvloeien, ongeacht de uitvoeringstermijn.

Op die algemene regels wordt een uitzondering voorzien voor de automatische subsidies. Art. 34, §1, 3de lid van de VCO stelt immers dat bepaalde subsidies die meerjarig zijn en waarbij de ontvanger jaarlijks automatisch de subsidie volgens bepaalde objectieve parameters (zonder verdere subjectieve beoordeling) ontvangt, jaarlijks

kunnen worden vastgelegd. Die jaarlijkse vastlegging is evenwel enkel mogelijk als dat wordt toegelaten in het uitgavendecreet.

Wanneer is een subsidie een automatische subsidie? Die voorwaarden zijn cumulatief te vervullen.

1. Het toekennen van de subsidie en de procedure daarvoor moet gebaseerd zijn op een specifiek inhoudelijk decreet (of een in uitvoering daarvan genomen besluit). Subsidies die louter gebaseerd zijn op het uitgavendecreet kunnen nooit automatische subsidies zijn.
2. Het decreet (of een in uitvoering daarvan genomen besluit) legt de modaliteiten inzake de toekenning van de subsidie (bedrag, categorieën begunstigten, voorwaarden, ...) vast. Het voldoen aan deze modaliteiten creëert een recht op de subsidie waarvan niet kan worden afgeweken. Er is dan ook geen enkele appreciatie-bevoegdheid vanwege de subsidieverstrekker inzake het al dan niet toekennen ervan.
3. Er is ten aanzien van de begunstigde een engagement vanwege de subsidieverstrekker om gedurende meerdere jaren een subsidie toe te kennen. Dit meerjarig engagement staat los van de concrete vereffeningskalender.
4. De eerste toekenning van de subsidie wordt beoordeeld op basis van objectieve parameters. Als op basis van deze parameters de subsidie toegekend wordt, volgt er nadien geen verdere subjectieve beoordeling meer die de toekenning van de subsidie kan beïnvloeden. M.a.w. eens toegekend, blijft de begunstigde de subsidie ontvangen zolang hij aan de objectieve parameters voldoet.

In de memorie van toelichting bij VCO zijn onderstaande voorbeelden opgenomen:

- *Alle vormen van de vanaf 1/1/2019 van toepassing zijnde gezinstoelagen: bij het eerste kind moet een aanvraag gedaan worden, daarna verloopt de toekenning jaarlijks automatisch o.b.v. parameters. De jaarlijks toegekende kredieten zijn voor de begunstigde geen reden om de toelagen niet te ontvangen.*
- *Subsidie voor kinderopvang: eenmalige beoordeling van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor subsidie (o.a. erkenning) en vervolgens ontvangt men 10 jaar subsidie o.b.v. parameters. Dit is een limitatief krediet.*
- *Vlaamse ondersteuningspremie: eenmalige beoordeling of een werkgever een werknemer met een arbeidshandicap tewerkstelt en aan de nodige voorwaarden voldoet. In de 19 daaropvolgende kwartalen verkrijgt men automatisch de subsidie.*
- *Transitiepremie werkzoekenden naar ondernemerschap: een maandelijkse transitiepremie voor ondernemers kan worden toegekend aan een werkzoekende die zich in het Vlaamse Gewest vestigt als zelfstandige in hoofdberoep nadat hij een prestarterstraject met succes heeft beëindigd. Nadien wordt dit een automatische verkrijging gedurende 24 maanden.*
- *Loonmodel: de school dient een erkenning te krijgen dat ze een bepaald type onderwijs aanbiedt. Daarna worden de subsidies toegekend o.b.v. aantal leerlingen en lestijden.*
- *Premie voor basiseducatie: bijkomend budget op het loonmodel o.b.v. bepaalde parameters. De verduidelijking van de aanrekening op het vastleggingskrediet houdt geen verband met het al dan niet limitatief karakter van de subsidies.*

Aangezien automatische subsidies een uitzondering zijn op de algemene aanrekeningsregels dienen ze strikt benaderd te worden. Er wordt aan de beleidsdomeinen gevraagd de lijst met automatische subsidies tegen het licht van bovenstaande voorwaarden te houden en aan te passen waar nodig. De hierboven opgesomde voorwaarden zijn tevens een goede leidraad om de verantwoording bij de voorstellen van automatische subsidies op te stellen. Aan de hand van deze verantwoording zullen de controle-actoren de voorstellen beoordelen.

MINISTERIEBEGROTINGEN

ONTVANGSTEN

Bij alle begrotingsartikels is het de bedoeling om in BCT alle beschikbare velden volledig in te vullen. Ook indien er geen wijzigingen zijn op het artikel is het de bedoeling om de kredieten toe te lichten. Indien er meerdere ontvangsten op één artikel zijn ingeschreven, moet die opdeling in de verantwoording duidelijk tot uiting komen.

In de verantwoording wordt daarnaast gevraagd om de voorstellen te onderbouwen met volgende elementen:

- Bij decreet vastgestelde of wettelijke bepalingen die aan de basis liggen van de raming met verwijzing naar de aard van de reglementaire tekst en de bekrachtigingsdatum;
- Recentelijk genomen beslissingen van de Vlaamse Regering op het vlak van tarieven, aanslagvoeten, heffingsgrondslagen en vrijstellingen;
- Parameters (incl. indexatie) en wijze van berekening gebruikt bij de vaststelling van de raming.

Voor wat betreft de verwerking van de fiscale uitgaven wordt verwezen naar bijlage 9. Er wordt extra aandacht gevraagd voor het oplijsten van alle fiscale uitgaven en een correcte raming mee te geven van deze fiscale uitgaven.

UITGAVEN ALGEMEEN

Ook bij de uitgavenartikels is het de bedoeling om alle beschikbare velden en tabbladen in BCT in te vullen en te verantwoorden. Er wordt uitgegaan van krediet constant beleid, ook indien er geen wijzigingen zijn moeten de kredieten worden toegelicht. Bij alle uitgavenartikels moet het bovendien duidelijk zijn welke uitgaven vanuit het begrotingsartikel betaald worden. Een omstandig overzicht van alle uitgaven is dus vereist bij elke begrotingsartikel.

Voor alle in het verleden erkende kostendrijvers, open end regelingen en andere afgesproken budgettaire engagementen wordt gevraagd de nodige voorstellen voor te bereiden en in te dienen. De ramingen van kostendrijvers en open end regelingen moeten volledig en transparant onderbouwd en toegelicht zijn, waarbij duidelijk moet zijn in welke mate de verschillende gebruikte parameters invloed hebben op de geraamde kost.

COMPENSATIES

Wat compensaties betreft wordt gevraagd om de voorstellen in de verantwoording te onderbouwen met minimaal volgende elementen:

- Het doeleinde waarvoor de gecompenseerde kredieten op het ontvangende begrotingsartikel gebruikt zullen worden;
- De reden dat de kredieten niet langer nodig zijn op het vertrekkende begrotingsartikel;
- Het al dan niet meerjarige effect van de compensatie: gaat het om een eenmalige of recurrente compensatie en wat is de VEK-impact van de compensatie op zowel het vertrekkende als toekomstige begrotingsartikel.

VEREFFENINGSKALENDERS

Bij elk uitgavenartikel moet de vereffeningskalender worden ingevuld. Indien er op een begrotingsartikel zowel lopende uitgaven als investeringen ingeschreven zijn, dan moet in de verantwoording van dat begrotingsartikel de opsplitsing tussen beide uitgavencategorieën worden gemaakt, inclusief vereffeningskalender voor beide categorieën.

AANVRAAG NIEUW BELEID

Zoals in hoofdstuk 1 vermeld is het vanaf de BO 2026 de bedoeling dat de aanvraag van bijkomende beleidsruimte reeds in de begrotingsvoorstellen van de technische fase opgenomen worden zodat ze ook in die fase al onderzocht en besproken kunnen worden. Het gaan dan zowel om extra kredieten voor nieuwe beleidsmaatregelen als voor de uitbreiding van bestaande beleidsmaatregelen die de (budgettaire) afspraken van het regeerakkoord overstijgen.

Er wordt een sjabloon ter beschikking gesteld dat het inhoudelijke beleidsdomein en/of kabinet moeten invullen om dergelijke meervragen te verantwoorden en onderbouwen. Dit sjabloon kan worden gevonden in BCT, “Algemene info en adviezen” met document type “Algemeen”. Een kopie van het tabblad “1. Nieuw beleid” moet worden ingevuld voor elke beleidsmaatregel waarvoor een meervraag worden ingediend.

In BCT moeten dus niet enkel de meervragen worden ingediend op de betrokken begrotingsartikels in het tabblad “Nieuw beleid en besparingen”, maar moet ook het ingevulde sjabloon worden opgeladen bij “Algemene info en adviezen” met documenttype “Algemene verantwoording beleidsdomein”. Gelieve erop te letten om bij het opladen van de ingevulde sjablonen de juiste inhoudelijke bevoegde minister en het correcte beleidsdomein te selecteren.

Elke dergelijke meervraag moet bovendien gepaard gaan met een voorstel tot hervorming/besparing van minimaal dezelfde grootteorde, die niet het wegsnijden van onderbenutting is. Dit moet tijdens de politieke besprekingen toelaten om beleidskeuzes te maken zonder het pad richting begrotingsevenwicht te verlaten. Ook die hervormingen/besparingen moeten in het bovenvermeld sjabloon worden opgenomen.

ANOMALIEËN 2024

In bijlage 4 van deze begrotingsinstructies kan een overzicht worden gevonden van de in 2024 geboekte anomalieën. Op de betrokken begrotingsartikels moeten die anomalieën en hun noodzaak worden toegelicht en uitgelegd welke stappen werden ondernomen om gelijkaardige anomalieën vanaf 2025 te vermijden. Alle anomalieën worden op de technische bilaterale vergaderingen overlopen.

BEGROTINGEN DIENSTEN AFZONDERLIJK BEHEER EN VLAAMSE RECHTSPERSONEN

ALGEMEEN

Op de technische bilaterale besprekingen worden de begrotingen van alle DAB's en rechtspersonen besproken. Er wordt dus van elke instelling verwacht dat er minstens één persoon aanwezig is tijdens die bespreking om toelichting te geven. In BCT moeten bovendien voor elke instelling de ontvangsten en uitgaven volledig toegelicht worden in de bijhorende verantwoording

Alle DAB's en te consolideren Vlaamse Rechtspersonen dienen, tenzij zij vrijgesteld werden cfr. eerdere bepalingen in deze omzendbrief (zie supra), hun begroting op te maken conform het [ESR-2010](#) stelsel. De rechtspersonen die een artikelstructuur hebben, dienen hun begrotingen in de artikelstructuur in. Bij rechtspersonen die nog werken met een ESR-begroting is het van belang de ontvangsten resp. uitgaven van de correcte ESR-code te voorzien in het kader van het narekenen van de normnaleving en consolidatie.

Gezien bij ESR de codering beperkt is tot maximaal 4 cijfers dreigt er bij de ESR-begrotingen essentiële informatie verloren te gaan. De presentatie van de begroting zoals in ESR-code opgemaakt dient echter toch dezelfde beleidsinformatie en doorzichtigheid te bieden als een interne werkingsbegroting. Daarom dient de codering verder gedetailleerd te worden tot op het niveau van de bij decreet beschreven opdracht(en) van de Vlaamse rechtspersoon. Instellingen die werken met duidelijk onderscheiden entiteiten worden verzocht om naast een globale begroting ook deelbegrotingen (met doorgaans afzonderlijke toelagen) per entiteit op te stellen.

TOELAGEFINANCIERING

Voor alle DAB's en Vlaamse Rechtspersonen die een toelage ontvangen vanuit de ministeriebegroting moet duidelijk zijn waarvoor die toelage gebruikt wordt.

In de verantwoording van de betrokken toelage-artikelen moet daarom worden geduid hoe de toelage is samengesteld, welke uitgaven er bij de ontvangende instelling met worden gefinancierd en welke doelstellingen ermee worden bereikt.

SAMENSTELLING OVERGEDRAGEN SALDO

Voor elke DAB en Vlaamse Rechtspersoon moet uit de verantwoording duidelijk blijken hoe de overgedragen saldooverhogingen in de laatst goedgekeurde jaarrekening (2024) is samengesteld. Dit betekent dat het duidelijk moet zijn of de saldooverhoging is opgebouwd met eigen ontvangsten of met toelagefinanciering, welk deel van het saldo belast is en welk deel onbelast en indien (een gedeelte van) het saldo belast is, welke verbintenissen er tegenover staan.

RECUPERATIE EIGEN ONTVANGSTEN

Zoals eerder in dit document reeds werd beschreven, wordt er van DAB's en rechtspersonen met VAK-opvolging een uitsplitsing verwacht van enerzijds de eigen ontvangsten en anderzijds de aanwending ervan. De recuperatie van in het verleden gerealiseerde ontvangsten kan enkel mits expliciet akkoord op de technische bilaterale vergadering.

Het sjabloon "Recuperatie eigen ontvangsten" kan in BCT worden gevonden onder "Algemene info en adviezen" met documenttype "Algemeen". Dit sjabloon moet dus voor elke rechtspersoon of DAB worden ingevuld die wil overgaan tot een recuperatie van eigen ontvangsten. Het ingevulde sjabloon moet worden opgeladen in BCT als bijlage in het tabblad "beheer" van de betrokken rechtspersoon.

RAMING ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

Uit de verantwoording bij de begroting moet de volledige raming van de ontvangsten en uitgaven duidelijk zijn, met speciale aandacht voor de hierboven afzonderlijk beschreven aspecten van die ontvangsten en uitgaven.

Aangezien de link tussen de ontvangsten van een DAB of rechtspersoon en de vastleggingen langs uitgavenzijde niet altijd duidelijk is, wordt er gevraagd om bij de verantwoording van de uitgaven inzichtelijk weer te geven hoe die vastleggingen zijn opgebouwd. Dit kan via onderstaand schema. Dit sjabloon kan ook worden gedownload via BCT in "Algemene info en adviezen" met documenttype "algemeen". Het ingevulde sjabloon kan worden opgeslagen als bijlage onder het tabblad "Beheer" van de instelling of in het tekstveld "Verantwoording". Voor instellingen waarbij in het verleden reeds een instelling-specifieke rapportering betreffende de samenstelling van de vastleggingskredieten werd gevraagd, wordt die nu ook nog steeds verwacht.

De aanwending van **overgedragen VAK** wordt niet opgenomen in de begroting en dus ook niet in onderstaand schema. Voor instellingen waarbij in het uitgavendecreet een VAK-ruiter voorzien is, wordt wel gevraagd om altijd het tabblad VAK-overdracht in te vullen in BCT (zie ook supra).

		BA 2025	BO 2026	Delta
Eigen ontvangsten	(1)	0	0	0
Ontvangen toelagen vanuit VG - aard 2 (VAK)	(2)	0	0	0
Ontvangen toelagen vanuit VG - aard 5 (VAK)	(3)	0	0	0
Ontvangen toelagen vanuit andere rechtspersonen (VAK)	(4)	0	0	0

Ontvangen KVD (ESR 8)	(5)	0	0	0
Ontvangen leningen (ESR 9)	(6)	0	0	0
Totaal bronnen	(7)= som (1) t.e.m. (6)	0	0	0
Begrote ESR-vastleggingskredieten (exclusief VAK-ruiter)	(8)	0	0	0
Uitgaande interne stromen (naar VG)	(9)	0	0	0
Uitgaande interne stromen (naar rechtspersonen)	(10)	0	0	0
Uitgaven KVD (ESR 8)	(11)	0	0	0
Aflossing schuld (ESR 9)	(12)	0	0	0
ESR-intering(-) /opbouw(+) VAK	(13)=(7)- som (8) tem (12)	0	0	0

DAB's en rechtspersonen die in de begroting eigen ontvangsten begroten en die onmiddellijk omzetten in uitgaven voor datzelfde begrotingsjaar, worden eraan herinnerd dat VCO bepaalt dat de ontvangsten en vastleggings- en vereffeningskredieten tijdens het begrotingsjaar moeten worden bijgesteld als de oorspronkelijke (of aangepaste) raming van de ontvangsten niet meer accuraat is. **In geen geval kunnen de vastleggingen niet met hetzelfde bedrag dalen bij tegenvallende ontvangsten.**

3. TIMING EN PROCEDURE

De volgende subhoofdstukken geven verdere toelichting bij de timing en procedure bij de BO 2026. Een snel overzicht van de timing is bovendien te vinden in onderstaande tabel.

Openen begrotingsrondes BO 2026 in BCT	Maandag 28 april
Deadline indienen begrotingsvoorstellen	Maandag 26 mei
Technische bilaterales	Maandag 16 juni t.e.m. donderdag 3 juli
Uiterste datum indiening fiches programmadecreet	Vrijdag 19 september, 18u00
Septemberverklaring	Maandag 22 september
Bevriezing begrotingscijfers	Vrijdag 26 september
Definitieve goedkeuring ontwerp van middelendecreet, uitgavendecreet en algemene toelichting	Vrijdag 17 oktober
Definitieve goedkeuring ontwerp van programmadecreet en meerjarenraming	Vrijdag 24 oktober

3.1 BCT

De volledige begrotingsronde BO 2026 verloopt via BCT. Dit betekent dat alle nodige informatie binnen het systeem zal worden opgeladen, de begrotingsvoorstellen via BCT moeten worden ingediend en dat ook alle stappen nadien via BCT verlopen.

Reeds een heel aantal personen heeft toegang gekregen tot BCT. Toch kan het zijn dat bepaalde personen die betrokken zijn bij het begrotingsproces nog geen toegang hebben of dat personen die wel reeds toegang hebben in BCT tot andere modules, zoals KRAB, nog geen toegang hebben tot de module Begrotingsopmaak en -aanpassing.

Alle nodige informatie om van start te kunnen gaan en toegang te krijgen tot het systeem, alsmede wat extra informatie over het systeem zoals de verschillende modules die bestaan binnen BCT, is te vinden op de volgende [webpagina](#).

Informatie rond het gebruik en invullen van begrotingsvoorstellen in BOBA is in de eerste plaats te vinden in de help-module van BCT en het informatie-icoontje dat op verschillende plaatsen binnen de applicatie te vinden is.

Er is ook een helpdesk voorzien voor BCT. De link naar de helpdesk kan zowel op de hierboven vermelde webpagina worden gevonden als via de help-module van BCT zelf.

3.2 OPMAAK EN INDIENING VAN VOORSTELLEN

Het Departement Financiën & Begroting voorziet om op maandag 28 april 2025 de begrotingsronde BO 2026 te openen in de module Begrotingsopmaak en -aanpassing van BCT. Vanaf dat moment zal het dus mogelijk zijn om in de applicatie de begrotingsvoorstellen voor te bereiden.

Binnen die begrotingsronde van de module Begrotingsopmaak en -aanpassing zal ook beleidsdomeinoverschrijdende informatie, zoals de tussentijdse overzichten van de indexberekening, te vinden zijn.

De voorstellen dienen ten laatste op maandag 26 mei 2025 te worden ingediend. Die deadline geldt zowel begrotingsartikels als decreetsbepalingen en begrotingen van rechtspersonen. De dag nadien zal de fase voor het opmaken van de begrotingsvoorstellen onherroepelijk worden afgesloten door de afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting. Eventuele decreetsbepalingen, begrotingsartikels en/of begrotingen van rechtspersonen die de workflow nog niet volledig doorlopen hebben zullen op dat moment automatisch afgesloten worden en als ingediend worden beschouwd. Het zal niet meer mogelijk zijn nog aanpassingen aan te brengen.

De bevoegde kabinetten dienen de door hen goedgekeurde voorstellen ten laatste in op **maandag 26 mei 2025**. De dag nadien zullen alle begrotingsartikels, decreetsbepalingen en begrotingen van rechtspersonen onherroepelijk als ingediend worden beschouwd. Het zal niet meer mogelijk zijn nog aanpassingen aan te brengen.

Indien er voorstellen tot begrotingsaanpassing van rechtspersonen worden ingediend, zien de bevoegde kabinetten er eveneens op toe dat **uiterlijk dezelfde dag het advies van de gemachtigde van financiën/regeringsafgevaardigde** voor de begroting van de rechtspersonen wordt aangevraagd.

De stap van kabinet is de laatste stap in de workflow voor de opmaak van begrotingsvoorstellen. Begrotingsvoorstellen die worden goedgekeurd in die stap zullen als **finaal** worden beschouwd en **definitief worden doorgestuurd naar het Departement Financiën en Begroting**. Aanpassingen nadien zijn niet meer mogelijk, ook niet indien de deadline van 26 mei 2025 nog niet is gepasseerd.

In BCT is voor de rol van begrotingscoördinator de functionaliteit voorzien tot het exporteren van een bundel (in PDF of Word). Er kan een bundel van de voorstellen worden getrokken voor begrotingsartikels, de begrotingen van rechtspersonen en de decreetsbepalingen.

Er wordt gevraagd om ten laatste 1 werkdag na de deadline van het indienen van de voorstellen de drie verschillende bundels in BCT op te laden onder “Algemene info en adviezen” (pad: Begrotingsopmaak en -aanpassing → Ronde selecteren → Basis → Algemene info & adviezen) en daarbij te kiezen voor het juiste type document per bundel (bundel artikels, bundel decreten of bundel rechtspersonen) en bij elke bundel het betrokken beleidsdomein en de bevoegde minister aan te duiden. De naamgeving van de documenten wordt als volgt opgemaakt: “Bundel_typebundel(=artikels, rechtspersonen of decreten)_beleidsdomein of entiteit_Minister”.

Er wordt gevraagd om gelijktijdig ook de verschillende bundels via mail te bezorgen aan:

1. De bevoegde Inspecteur van Financiën;
2. Het kabinet Financiën en Begroting, t.a.v. ann.vanassche@vlaanderen.be;
3. Het kabinet van de Minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management t.a.v. karolien.kaisz@vlaanderen.be;
4. Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd t.a.v. maxim.persyn@vlaanderen.be;
5. Het kabinet van de Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij t.a.v. georges.nagels@vlaanderen.be;
6. De dienst Begrotingszaken van het Departement Financiën en Begroting t.a.v. begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be;

Er wordt gevraagd om de bundels ten laatste **1 werkdag na de deadline voor het indienen van voorstellen** elektronisch in pdf-formaat en met paginanummering op te laden in de daarvoor voorziene ruimte in de module Begrotingsopmaak en -aanpassing van BCT en door te sturen naar de bovenstaande mailinglijst.

Indien n.a.v. opmerkingen gedurende de voorbereidingsfase van de technische bilaterale extra informatie, toelichting of andere verantwoording wordt opgemaakt bij de begrotingsvoorstellen en bezorgd aan de Inspectie van Financiën en Financiën en Begroting, wordt gevraagd om ten laatste 2 werkdagen voor de aanvang van de technische bilaterale een update van de bundels inclusief bijkomende informatie door te sturen naar bovenstaande mailinglijst zodat alle deelnemers over de laatste informatie beschikken tijdens de technische bilaterale bespreking.

3.3 ADVIEZEN VAN DE INSPECTIE VAN FINANCIËN EN REGERINGSCOMMISSARISSEN

Beide adviezen worden gepubliceerd op de daarvoor voorziene plaats binnen de BOBA-module van BCT en worden ten minste 3 werkdagen voor aanvang van de technische bilaterale ingewacht.

De adviezen van de regeringscommissarissen en IF zullen na afloop van de politieke bilaterales ter beschikking worden gesteld van het Rekenhof.

Er wordt aan de regeringscommissarissen en IF gevraagd om in de bestandsnaam van het document duidelijk te verwijzen naar de rechtspersoon of het beleidsdomein/beleidssector waarop het advies betrekking heeft.

Aan de regeringscommissarissen wordt gevraagd hun advies te mailen naar begrotingszaken@vlaanderen.be en secretariaatbobfo@vlaanderen.be. Hierna zal het door de afdeling BOBFO opgeladen worden op de daarvoor voorziene plaats binnen BOBA.

Aan IF wordt gevraagd om bij het opladen van het advies in BCT het betrokken beleidsdomein en de bevoegde minister aan te duiden.

Het sjabloon voor het advies van de regeringscommissarissen wordt hen persoonlijk via afzonderlijke mail bezorgd.

3.4 TECHNISCHE BILATERALES

De technische bilaterales gaan door van **maandag 16 juni 2025** tot en met **donderdag 3 juli 2025** met volgende deelnemers:

1. Kabinet Financiën en Begroting;
2. Kabinet functionele minister;
3. Kabinet van de Minister-president en de kabinetten van de Viceminister-presidenten (waarnemers);
4. Inspectie van Financiën;
5. Indien van toepassing, de regeringscommissaris
6. De dienst Begrotingszaken van het Departement Financiën en Begroting;
7. Begrotingcoördinator van het beleidsdomein
8. Eventueel extra technische experts voor wat betreft de kostendrijvers en (groepen van) instellingen.

De kalender van de vergaderingen wordt per bevoegde minister opgebouwd:

Datum	Minister	Gebouw	Zaal
Maandag 16 juni	Demir	Belpaire	15.Z.01
Dinsdag 17 juni	Demir	Conscience	2.B31
Woensdag 18 juni	Van Achter	Belpaire	05.Z.05
Donderdag 19 juni	Brouns (incl. Aquafin)	Belpaire	15.Z.01
Vrijdag 20 juni	Brouns (incl. Aquafin)	Belpaire	15.Z.01
Maandag 23 juni	Gennez	Conscience	2.B31
Dinsdag 24 juni	Gennez	Conscience	2.B31
Woensdag 25 juni	Weyts	Belpaire	15.Z.01

Donderdag 26 juni	Diependaele	Belpaire	15.Z.01
Vrijdag 27 juni	Diependaele	Belpaire	15.Z.01
Maandag 30 juni	De Ridder	Belpaire	15.Z.01
Dinsdag 1 juli	De Ridder	Belpaire	15.Z.01
Woensdag 2 juli	Crevits	Belpaire	15.Z.01
Donderdag 3 juli	Depraetere	Belpaire	15.Z.01

De agenda van de bespreking wordt door het kabinet van de betrokken minister voorbereid en uiterlijk drie werkdagen voor de technische bilaterale rondgestuurd naar de deelnemers.

De vergaderingen vinden fysiek plaats. De vergaderzalen, in het **Conscience- of Belpairegebouw**, werden per vergadermoment opgenomen in bovenstaande tabel.

De verslagen van de technische bilaterales worden in de loop van de maand juli ter beschikking gesteld op de daarvoor voorziene plek in BCT.

3.5 POLITIEKE BILATERALES

De politieke deliberatie zal worden gehouden met het oog op de septemberverklaring in het Vlaams Parlement op **maandag 22 september 2025**.

3.6 FINALISATIE BEGROTINGSDOCUMENTEN

OPMAAK DECRETEN EN BIJLAGEN

Nadere instructies qua timing en procedure zullen volgen met het oog op de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering op **vrijdag 17 oktober 2025**. In dat licht kan ook reeds worden meegegeven dat op **vrijdag 26 september 2025** de begrotingscijfers worden bevroren. Latere wijzigingen kunnen dan worden verwerkt via de procedure amendementen.

OPMAAK BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING

Nadere instructies qua timing en procedure voor de BBT's bij de BO 2026 volgen in een afzonderlijke instructie.

3.7 PROGRAMMADECREET

INDIENEN VAN DE VOORSTELLEN

De voorstellen van decreetsbepalingen worden uitsluitend ingediend via de generieke mailbox programmadecreet@vlaanderen.be. Er wordt gebruik gemaakt van de **fiche P1 voor de BO 2026**. Enkel voorstellen die naar deze mailbox worden verstuurd zullen behandeld worden in het kader van het programmadecreet.

Elk voorstel dient in een aparte fiche opgenomen te worden en zal in Word-formaat doorgestuurd worden.

Elk Word-bestand zal een benaming krijgen volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_BO2026_P1_YYYYMMDD_korte beschrijving onderwerp

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop de fiche het laatst is aangepast.

Vb. FB01_BO2026_P1_20260919_begrotingsfondsX

WETGEVINGSTECHNISCH EN TAALKUNDIG ADVIES

Voordat de voorstellen van de decreetsbepalingen ingediend worden bij Financiën en Begroting dient de indiener van de fiche wetgevingstechnisch en taalkundig advies aan te vragen via wetgevingsadvies@vlaanderen.be en deze ook te integreren in de fiche. Het advies dient ook mee doorgestuurd te worden.

Alle ontwerpen van decreten moeten volgens de omzendbrief vr 2019/4 betreffende de wetgevingstechniek voor een eerste (principiële goedkeuring op de Vlaamse Regering geadviseerd worden door de betreffende dienst.

Het wetgevingstechnisch en taalkundig advies wordt bezorgd binnen een maximale termijn van twaalf werkdagen na de aanvraag, de dag van de registratie van de aanvraag niet meegerekend, tenzij de aanvrager instemt met een verlenging van de termijn. in geval van gemotiveerde hoogdringendheid kan de bevoegde minister vragen om advies te verstrekken binnen vier werkdagen.

ADVIES INSPECTIE VAN FINANCIËN E.A.

Vooraf dient het advies van de Inspectie van Financiën m.b.t. de voorstellen te worden ingewonnen en te worden toegevoegd aan de ingediende fiche(s).

Het advies dient doorgestuurd te worden in pdf-formaat volgens volgend stramien:

BDvolgnrfiche_ BO2026_IF_ YYYYMMDD _korte beschrijving onderwerp
--

Hierbij staat BD voor het beleidsdomein en YYYYMMDD voor de datum waarop het advies IF is ontvangen.

Vb. FB01_BO2026_IF_20240919_begrotingsfondsX

Indien een advies IF verleend wordt voor meerdere fiches dient dit op volgende manier doorgestuurd te worden

Vb. FB01tem06_BO2026_IF_20240919

Dezelfde werkwijze geldt voor andere voorafgaande wetgevingstoetsen, vb. kind- en jongereffectenrapportage.

TIMING

De voorstellen worden uitgewerkt en voorbereid door de bevoegde entiteiten, en goedgekeurd en ingediend door de bevoegde kabinetten.

De bevoegde kabinetten dienen de goedgekeurde voorstellen in, rekening houdend met onderstaande timing.

Uiterste datum indiening fiches	vrijdag 19 september	18u
IKW1	dinsdag 23 september	10u
IKW 2	Dinsdag 30 september	10u
Wijzigingen n.a.v. IKW2	woensdag 1 oktober	12u
Principiële goedkeuring VR	vrijdag 3 oktober	
Wijzigingen n.a.v. opmerking RVS of andere adviesraden	maandag 13 oktober	18u
IKW 3	maandag 20 oktober	10u
Wijzigingen n.a.v. IKW3	woensdag 22 oktober	18u
Definitieve goedkeuring VR	vrijdag 24 oktober	

Voorstellen of aanpassingen die niet tijdig worden ingediend, zullen niet worden verwerkt en zullen via amendement door de bevoegde beleidsdomeinen moeten worden opgenomen.

INHOUDELIJKE AFSPRAKEN

Als gevolg van de Omzendbrief Wetgevingstechniek worden in programmadecreten geen autonome bepalingen geformuleerd die zonder beperking in de tijd gelden, of het nu gaat om geïsoleerde bepalingen of om bepalingen die een nieuwe juridische regeling instellen.

Wat het programmadecreet betreft, dient verwezen te worden naar een resolutie van het Vlaams Parlement betreffende de functie van het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting, waarin gesteld werd dat:

- Het Vlaams Parlement van oordeel is dat, vanuit zijn streven naar een doorzichtige en correcte decreetgeving, maatregelen die geen rechtstreekse band hebben met de begroting niet in een begeleidingsdecreet thuis horen.
- Het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering vraagt haar ontwerp van decreet houdende begeleiding van de begroting strikt te beperken tot een fiscaal-budgettair decreet, met uitsluitend bepalingen die verbonden zijn met de begroting.

Grondige fiscale en andere hervormingen dienen in een apart decreet opgenomen te worden en mogen geen deel uitmaken van het programmadecreet.

Wijzigingen die worden doorgevoerd naar aanleiding van besprekingen tijdens een IKW dienen steeds via de mailbox doorgestuurd te worden. Hiervoor zal de meest actuele tekst van het voorontwerp van decreet en de memorie gebruikt worden. Via track changes zullen de wijzigingen in dit document worden aangebracht.

Wijzigingen die niet op deze manier worden doorgestuurd of die enkel mondeling werden overgemaakt, zullen niet verwerkt worden.

Datum van inwerkingtreding:

Voor de begrotingsopmaak wordt standaard 1/1/BJ als datum van inwerkingtreding opgenomen.

Voor een eerste begrotingsaanpassing is dit standaard 10 dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

Er kan van deze data afgeweken worden. Hierbij dienen volgende richtlijnen in acht genomen te worden.

- *Datum van inwerkingtreding is later dan de standaard datum*

Wanneer de datum van inwerkingtreding (ruim) later ligt dan de standaard datum van inwerkingtreding, dan dient bekeken te worden of de bepaling wel degelijk in het programmadecreet dient opgenomen te worden. Wanneer er nog voldoende tijd is om de bepaling in een apart, regulier decreet op te nemen, dan zal de Raad van State geen advies bij hoogdringendheid willen verlenen. Dergelijke bepalingen dienen dan ook voor de adviesaanvraag bij de Raad van State uit het voorontwerp gehaald te worden of moeten afdoende gemotiveerd worden.

- *Datum van uitwerking ligt vóór de standaard datum van inwerkingtreding*

Retroactieve uitwerking is in principe mogelijk, doch moet uitvoerig gemotiveerd worden. Wanneer er niet gemotiveerd wordt, zal de Raad van State deze bepaling negatief adviseren. Wanneer in de p-fiche geen uitvoerige motivatie wordt meegegeven bij een retroactieve werking, zal dan ook geen rekening gehouden worden met deze datum en zal de standaard datum van inwerkingtreding worden opgenomen in het voorontwerp.

STRATEGISCHE ADVIESRADEN

Naast de Raad van State zullen enkel volgende strategische adviesraden worden aangeschreven:

- Sociaal Economische Raad van Vlaanderen (SERV)
- Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)

- Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
- Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC)
- Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV)
- Mobiliteitsraad (MORA)
- Milieu- en Natuurraad (Minaraad)
- Strategische Adviesraad voor Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)

Indien andere adviesraden bevestigd dienen te worden, dan moet dit rechtstreeks vanuit de verschillende beleidsdomeinen gebeuren.

Brussel,

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

BIJLAGE 1. FICHE PROGRAMMADECREET

FICHE P1: DECREETSBEPALINGEN PROGRAMMADECREET BO 2026

Bevoegde minister:	
Beleidsdomein:	
<u>Titel van het voorstel</u> zoals zal worden opgenomen in de tekst van het decreet en de Memorie van Toelichting:	
<u>Contactpersoon administratie m.b.t. het voorstel:</u> Naam: E-mailadres: Telefoonnummer:	
<u>Contactpersoon kabinet m.b.t. het voorstel:</u> Naam: E-mailadres: Telefoonnummer:	
<u>Voorafgaande opmerkingen:</u> Het programmadecreet moet beperkt blijven tot <u>normatieve bepalingen</u> die een <u>rechtstreeks verband</u> hebben met de begroting. Ieder voorstel van bepaling moet zowel een Wetgevingstechnisch en Taalkundig advies alsook een <u>advies IF</u> bevatten in pdf-formaat. Het advies IF dient een benaming te krijgen zoals voorzien in de instructies. Deze fiche dient doorgestuurd te worden naar programmadecreet@vlaanderen.be in word-formaat. Er wordt per topic 1 aparte fiche opgemaakt en doorgestuurd. De fiche dient een benaming te krijgen zoals voorzien in de instructies. Tekstvoorstellen dienen opgemaakt te worden conform de omzendbrief wetgevingstechniek. https://overheid.vlaanderen.be/wetgevingstechniek/omzendbrief-betreffende-de-wetgevingstechniek-vr-2019/4 Onvolledige en/of niet-correct ingevulde fiches zullen teruggestuurd worden.	
<u>Verwijzing naar het WTA en advies IF:</u> Nummer en datum van het IF advies: Conclusie van het advies:	

Bijkomende opmerkingen bij het advies:

Nummer en datum van het WTA

Huidige bepaling/bestaande tekst:

(vul hieronder de meest actuele versie van de bestaande tekst in)

Voorstel van nieuwe decreetsbepaling / voorstel tot aanpassing aan bestaande tekst:

Opgelet: kruisverwijzingen dienen tot een absoluut minimum beperkt te worden.

Kruisverwijzingen die toch worden opgenomen moeten **in kleur gemarkeerd worden en een verwijzing hebben volgens het systeem art. x, art. x+1, e.v..**

Nieuwe decreetsbepaling:

Wetgevingshistoriek van elke bepaling:

Geconsolideerde versie:

(Vul hieronder de tekst in zoals deze er na de wijziging zal uitzien)

Datum van inwerkingtreding:

Motivatie bij retroactieve datum van inwerkingtreding:

(Geef hieronder de motivering die moet opgenomen worden bij de voorstellen met een retroactieve datum van inwerkingtreding. Deze motivering zal meegenomen worden in de Memorie van Toelichting als verantwoording voor de Raad van State. Bij een onvoldoende verantwoording kan de Raad van State beslissen geen advies te verlenen waardoor het artikel geschrapt dient te worden uit het programmadecreet.)

Motivatatie bij datum inwerkingtreding in de toekomst:

(Geef hieronder de motivering die moet opgenomen worden bij de voorstellen met een datum van inwerkingtreding in de toekomst. Deze motivering zal meegenomen worden in de Memorie van Toelichting als verantwoording voor de Raad van State. Bij een onvoldoende verantwoording kan de Raad van State beslissen geen advies te verlenen waardoor het artikel geschrapt dient te worden uit het programmadecreet.)

Verplichte motivatie spoedeisendheid:

(Geef hieronder weer waarom de bepalingen voldoen aan de spoedeisendheid waarmee het advies gevraagd wordt aan de Raad van State. Indien er geen motivatie wordt opgenomen, zal de fiche teruggestuurd worden voor aanvulling.)

Verantwoording die in de Memorie van Toelichting moet worden opgenomen:

Opgelet: kruisverwijzingen dienen tot een absoluut minimum beperkt te worden. Kruisverwijzingen die toch worden opgenomen moeten **in kleur gemarkeerd worden en een verwijzing hebben volgens het systeem art. x, art. x+1, e.v.. Alle gebruikte afkortingen dienen toegelicht te worden op de plaats waar ze voor het eerst voorkomen.**

Verantwoording per artikelnummer:

Artikel x

Artikel x+1

...

Band met de begroting/budgettaire impact voor de Vlaamse overheid:

(Indien de band met de voorliggende begroting en de budgettaire impact niet uitdrukkelijk blijkt uit het tekstvoorstel, geef dan hier bijkomende verantwoording die kan meegegeven worden naar de Raad van State.)

ESR-toets:

Vermeld, in voorkomend geval, de volgende gegevens:

- de ESR impact van het voorstel op de – uitvoeringsrekening van de – begroting, zowel voor het lopende begrotingsjaar als voor de volgende begrotingsjaren;

- het ex ante advies van het INR en/of Eurostat, tenzij er gewerkt wordt met een standaardcontract waarvoor een gunstig INR- of Eurostat-advies bestaat, de duiding van de draagwijdte van het advies met betrekking tot de ESR impact en een puntsgewijze replek op de argumenten van het advies als dat niet wordt gevolgd.

Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de budgetten:

Indien het voorstel een impact kan hebben op het personeelsbestand en de budgetten, specificeer die impact dan hier.

Vermeld de precieze weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten, met vermelding van het aantal vte's en de bijbehorende graden of functies. Kosten voor ICT, huisvesting en uitrusting van het personeel hoeven niet in rekening gebracht te worden.

Vermeld in voorkomend geval het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de interne dienstverlening van de Vlaamse overheid.

Weerslag van het voorstel op de lokale en provinciale besturen:

Indien het voorstel een impact kan hebben op de lokale en provinciale besturen, specificeer die impact dan hier.

Vermeld de volgende gegevens:

- personeel: zowel de bijkomende inzet van het personeel dat in dienst is, als de eventuele noodzakelijke werving van extra personeel, alsook een raming van de meerkosten voor de lokale en provinciale besturen;

- werkingsuitgaven: de eventuele weerslag op de lopende uitgaven van de lokale en provinciale besturen;

- investeringen en schulden: het volume van de eventuele investeringen die voor de uitvoering van het voorstel van beslissing nodig zijn;

- ontvangsten: de eventuele bijkomende financiële middelen die aan de lokale en provinciale besturen ter beschikking gesteld worden ter uitvoering van het voorstel van beslissing;

- conclusie: een algemene beoordeling van het voorstel, wat de weerslag ervan op de lokale en provinciale besturen betreft.

BIJLAGE 2. FISCALE UITGAVEN

Een fiscale uitgave of belastinguitgave wordt door de Hoge Raad van Financiën omschreven als een minderontvangst wegens fiscale tegemoetkoming (tax expenditures) voortvloeiend uit een afwijking van het algemeen stelsel van een gegeven belasting ten voordele van zekere belastingplichtigen of van economische, sociale, culturele en andere activiteiten en die kan worden vervangen door een rechtstreekse subsidiëring. Als typische voorbeelden voor fiscale uitgaven kunnen de vrij algemeen gekende verminderingen in het kader van de onroerende voorheffing worden vermeld.

De afdeling BOBFO van het Departement Financiën en Begroting zal een overzicht verstrekken van de fiscale uitgaven. De uitsplitsing dient gericht te zijn naar de finaliteit van de fiscale uitgaven. De diverse programma's waarop deze zogenaamde fiscale uitgaven betrekking hebben, zullen worden aangeduid.

Met het oog op de volledigheid van het overzicht zal de afdeling BOBFO aanvullend aan de traditionele overzichten m.b.t. de gewestbelastingen, leegstandsheffing woningen, leegstandsheffing bedrijven en planbatenheffing tevens een overzicht opstellen voor alle andere vormen van belastingen, retributies of heffingen die binnen de Vlaamse Gemeenschap of Gewest geheven worden (bijvoorbeeld fiscale uitgaven in de personenbelasting).

Voor een aantal fiscale uitgaven zijn de opstellers aangewezen op gegevens van andere beleidsdomeinen. In het bijzonder gaat het hier over onderstaande agentschappen of departementen:

- OVAM voor vaste afvalstoffen
- VLM voor meststoffen
- VMM voor grondwater en oppervlaktewater
- Grindfonds voor grindheffing
- OMG voor jachtverloven, watervang en visverloven

Zodoende zullen ook de agentschappen die inkomsten genereren in overeenstemming met een reglementair fiscaal kader, de fiscale uitgaven berekenen en mededelen aan de afdeling BOBFO.

Met het oog op de toevoeging aan het ontwerp van decreet houdende middelenbegroting 2026, dienen de gegevens (in elektronische vorm) aangeleverd te worden **uiterlijk per 9 september 2025**.

Bepaling van de aard van fiscale uitgave

Gelet op de definitie van fiscale uitgave die in de vorige rubriek werd weergegeven is het duidelijk dat er gevallen zullen optreden waar er twijfel is of de fiscale verminderings- of vrijstellingsregel wel of niet als fiscale uitgave moet worden gecatalogeerd (bv. de vrijstelling inzake onroerende voorheffing die geldt voor onroerende goederen bestemd voor o.a. onderwijs, openbare eredienst, vestiging van hospitalen, ...).

Bovendien zullen sommige maatregelen niet als fiscale uitgaven moeten worden opgenomen. Als typisch voorbeeld geldt daar de vrijstelling inzake onroerende voorheffing voor de onroerende goederen van een vreemde Staat aangewend voor de huisvesting van o.a. zijn diplomatieke diensten.

Er zijn dus 3 soorten van te catalogeren verminderingen of vrijstellingen:

- de echte fiscale uitgaven;
- de uitgaven die er niet onder vallen;
- de gevallen waar twijfel is of zij als fiscale uitgave moeten worden opgenomen.

Berekening van de fiscale uitgaven

De berekening moet gebeuren volgens de methode van verlies aan ontvangsten. Deze methode duidt aan hoeveel hoger de ontvangsten zouden liggen indien de fiscale verminderingen of vrijstellingen niet zouden bestaan. Daarbij dient enkel het rechtstreeks effect te worden berekend, m.a.w. er wordt van uitgegaan dat het gedrag van de belastingplichtigen niet wijzigt door het bestaan van de fiscale bepaling.

De begrotingskost van de fiscale uitgaven dient te worden geraamd aan de hand van volgende beginselen:

1. De verrichtingen die niet onderworpen zijn aan de normale tarieven dienen vermenigvuldigd te worden met deze tarieven (bv. $X \text{ aantal vrijgestelde belastingplichtigen} * Y \text{ euro tariefverschil}^1 = Z \text{ euro budgettaire weerslag}$);
2. Bij afwezigheid van voldoende gegevens voor de berekening van de fiscale uitgaven mogen indicaties uit andere bronnen worden gehaald. Vermits deze becijferingen niet dezelfde waarde hebben als het bovenstaande moeten deze tussen haakjes worden opgenomen;
3. De in de inventaris opgenomen fiscale uitgaven zijn de geraamde bedragen voor het jaar 2026.

Voorstellingswijze van de fiscale uitgaven

De in aanmerking te nemen verminderingen of vrijstellingen dienen te worden opgenomen in 3 kolommen overeenkomstig de kwalificatie zoals bovenaan opgenomen in rubriek “bepaling van de aard van de fiscale uitgave”.

Alle becijferde gegevens dienen te worden opgenomen in duizend euro. Een aanduiding “p.m.” wordt weergegeven voor een budgettaire weerslag van minder dan 25 duizend euro terwijl de aanduiding “x” betekent dat het bedrag niet kon worden berekend. Deze laatste aanduiding mag slechts bij uitzondering worden gebruikt.

Limietdatum voor het indienen van de gegevens

De becijferde gegevens dienen ten laatste op **9 september 2025** in elektronische vorm te worden verzonden naar de afdeling BOBFO, via begrotingsdecreten@vlaanderen.be.

¹ Tariefverschil = normaal tarief verminderd met vrijgesteld of verminderd tarief.

BIJLAGE 3. OVERZICHT BESPARING SUBSIDIES 2026

Programma	Omschrijving	VAK/VEK
CB	PROVISIES	34
FD	KLEUTER- EN LEERPLICHTONDERWIJS	400
FE	HOGER ONDERWIJS	354
FF	DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS EN VOLWASSENENONDERWIJS	652
FG	ONDERSTEUNING VAN HET ONDERWIJSVELD	3.276
GC	WELZIJN	4.155
GD	GEZONDHEIDS- EN WOONZORG	6.024
GH	SOCIALE BESCHERMING	2.168
GI	ZORGINFRASTRUCTUUR	1.651
HB	BELEIDSVELDOVERSCHRIJDEND	530
HC	CULTUUR	9.503
HD	JEUGD	1.648
HE	MEDIA	838
HF	SPORT	1.453
MD	LUCHTGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	378
ME	GEMEENSCHAPPELIJK VERVOER	396
MF	ALGEMEEN MOBILITEITSBELEID	73
MH	WEGGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	67
MI	WATERGEBONDEN MOBILITEIT EN TRANSPORT	841
QC	OMGEVING EN NATUUR	2.147
QD	WONEN	1.567
QE	ENERGIE	4.377
QF	DIERENWELZIJN	45
QG	ONROEREND ERFGOED	306
SD	JUSTITIE EN HANDHAVING	186
SE	ONDERSTEUNING VLAAMSE REGERING	79
SF	GELIJKE KANSEN EN INTEGRATIE EN INBURGERING	1.056
SG	BRUSSEL	1.156
SH	VLAAMSE RAND	39
SK	INTERNE DIENSTVERLENING VLAAMSE OVERHEID	55
SM	BINNENLANDS BESTUUR EN STEDENBELEID	2.295
SN	BUITENLANDS BELEID	98
SO	ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	523
SP	INTERNATIONAAL ONDERNEMEN	318
SQ	TOERISME	254
TB	PROVISIES	131
TC	ECONOMIE	10.958
TE	WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK	834
TF	INNOVATIE	5.078
TH	SOCIALE ECONOMIE	2.763
TJ	LANDBOUW EN ZEEVISSERIJ	946
TK	PROMOTIE LANDBOUW, TUINBOUW EN ZEEVISSERIJ	140
TL	WETENSCHAPSCOMMUNICATIE	204

BIJLAGE 4. ANOMALIEËN 2024

Begrotingsartikel 2024	Begrotingsartikel BA 2025	VAK anomalieën k euro	VEK anomalieën k euro
CB0-1CBX2AF-LE	CB0-1CBX2AF-LE	800	800
CB0-1CBX2AF-PA	CB0-1CBX2AF-PA	116.603	116.603
EB0-1EAA2ZZ-WT	TB0-1TAX2ZZ-WT	530	740
EB0-1EEA2HU-IS	TB0-1TEA2HU-IS	909	0
EB0-1EEA5GT-IS	TB0-1TEA5GT-IS	268.056	0
EB0-1EEA5HU-IS	TB0-1TEA5HU-IS	6.109	0
EB0-1EFA2NZ-PA	TB0-1TFA2NZ-PA	1.121	1.121
EC0-1ECA2DC-WT	TC0-1TCA2DC-WT	54	157
EC0-1ECA5DY-IS	TC0-1TCA5DY-IS	1.196.404	0
FB0-1FGE2GK-WT	FB0-1FGE2GK-WT	201	201
FB0-1FGE2GM-LO	FB0-1FGE2GM-LO	204	204
FB0-1FGE2GM-WT	FB0-1FGE2GM-WT	9	9
FC0-1FDE2DH-WT	FC0-1FDE2DH-WT	0	407
FC0-1FGE2GE-WT	FC0-1FGE2GE-WT	0	4.777
GB0-1GCF2BA-WT	GB0-1GCF2BA-WT	3.520	3.520
GB0-1GDF2KB-WT	GB0-1GDF2KB-WT	26	26
GB0-1GEF2MX-IS	GB0-1GEF2MX-IS	3.571	0
GB0-1GEF5MX-IS	GB0-1GEF5MX-IS	35.923	0
GB0-1GHF2TG-WT	GB0-1GHF2TG-WT	18.302	36.604
GB0-1GHF2TI-WT	GB0-1GHF2TI-WT	5.839	5.839
GB0-1GHF2TJ-WT	GB0-1GHF2TJ-WT	108	0
GB0-1GHF2TX-IS	GB0-1GHF2TX-IS	574	0
GB0-1GIF2SX-LE	GB0-1GIF2SX-LE	12.472	12.472
GB0-1GIF5SX-IS	GB0-1GIF5SX-IS	276.782	0
HB0-1HAX2ZZ-LO	HB0-1HAX2ZZ-LO	21	21
HB0-1HBF2AA-WT	HB0-1HBF2AA-WT	136	27
HB0-1HBF2AC-WT	HB0-1HBF2AC-WT	2	2
HB0-1HBX2AD-WT	HB0-1HBX2AD-WT	200	200
HB0-1HCF2CA-WT	HB0-1HCF2CA-WT	7	0
HB0-1HCF2EB-WT	HB0-1HCF2EB-WT	25	25
HB0-1HFH2NY-IS	HB0-1HFH2NY-IS	30	0
HB0-1HFH5NY-IS	HB0-1HFH5NY-IS	12.972	0
JB0-1JAE2ZZ-WT	TB0-1TAX2ZZ-WT	61	32
JB0-1JDE2AD-IS	TB0-1TDE2AD-IS	19.657	0
JB0-1JDE2AD-WT	TB0-1TDE2AD-WT	2.653	2.398
JB0-1JDE2AH-IS	TB0-1TDE2AH-IS	18	0
JB0-1JDE2AH-WT	TB0-1TDE2AH-WT	52	77
JB0-1JDE2CY-IS	TB0-1TDE2QY-IS	1.053	1.053
JB0-1JDE2EA-PA	TB0-1TDE2RA-PA	446.298	446.298
JB0-1JDE2EA-WT	TB0-1TDE2RA-WT	2.079	2.079
JB0-1JDE2EB-WT	TB0-1TDE2RB-WT	99	99
KB0-1KAX2ZZ-LO	TG0-1TAX2ZZ-LO	213	212

KB0-1KDC5DX-IS	TG0-1TJC5XX-IS	2.202	0
KB0-1KDG5BW-IS	TG0-1TJG5WW-IS	212.991	0
MB0-1MAH2ZZ-LO	MB0-1MAH2ZZ-LO	1.962	1.962
MB0-1MAH2ZZ-WT	MB0-1MAH2ZZ-WT	0	48
MB0-1MDH5DY-IS	MB0-1MDH5DY-IS	3.379	0
MB0-1MEH2EE-WT	MB0-1MEH2EE-WT	0	822
MB0-1MEH5EY-IS	MB0-1MEH5EY-IS	309.368	0
MB0-1MFH2KA-WT	MB0-1MFH2KA-WT	0	224
MB0-1MFH2KD-WT	MB0-1MFH2KD-WT	0	67
MB0-1MHH2OA-WT	MB0-1MHH2OA-WT	0	203
MB0-1MHH2RA-LO	MB0-1MHH2RA-LO	12	12
MB0-1MHH5RU-IS	MB0-1MHH5RU-IS	17.650	0
MB0-1MHH5RX-IS	MB0-1MHH5RX-IS	3.500	0
MB0-1MHH5RY-PA	MB0-1MHH5RY-PA	413.181	391
MB0-1MIH2UA-WT	MB0-1MIH2UA-WT	0	20.659
MB0-1MIH2VA-WT	MB0-1MIH2VA-WT	0	1.993
MB0-1MIH2VB-WT	MB0-1MIH2VB-WT	0	7.769
MB0-1MIH5VW-IS	MB0-1MIH5VW-IS	359.053	0
MB0-1MIH5VY-IS	MB0-1MIH5VY-IS	42.094	0
MC0-1MAH2ZZ-LO	MC0-1MAH2ZZ-LO	2.057	1.915
MC0-1MIH2TA-WT	MC0-1MIH2TA-WT	0	151
MC0-1MIH2UA-WT	MC0-1MIH2UA-WT	0	2.154
MC0-1MIH2VA-WT	MC0-1MIH2VA-WT	0	5.553
MC0-1MIH2WA-WT	MC0-1MIH2WA-WT	0	2.755
MC0-1MIH2WY-IS	MC0-1MIH2WY-IS	548	0
MD0-1MAH2ZZ-LO	MD0-1MAH2ZZ-LO	1.428	1.428
MD0-1MHH2QA-WT	MD0-1MHH2QA-WT	1.705	13.952
MD0-1MHH2RA-WT	MD0-1MHH2RA-WT	0	48.567
MD0-1MHH2RC-WT	MD0-1MHH2RC-WT	0	717
MD0-1MHH2RF-WT	MD0-1MHH2RF-WT	2.839	41.586
QB0-1QAX2ZZ-LO	QB0-1QAX2ZZ-LO	253	538
QB0-1QAX2ZZ-WT	QB0-1QAX2ZZ-WT	0	3
QB0-1QCG2OA-LO	QB0-1QCG2OA-LO	97	125
QB0-1QCG2OX-IS	QB0-1QCG2OX-IS	6.496	0
QC0-1QAG2ZZ-LO	QC0-1QAG2ZZ-LO	42	0
QD0-1QAG2ZZ-LO	QD0-1QAG2ZZ-LO	598	601
QD0-1QAG2ZZ-WT	QD0-1QAG2ZZ-WT	0	3
QD0-1QCG2FA-WT	QD0-1QCG2FA-WT	2.556	431
QF0-1QDB2QK-IS	QF0-1QDB2QK-IS	16.385	0
QF0-1QDB2RA-WT	QF0-1QDB2RA-WT	65.822	62.619
SA0-1SPA2OY-IS	SA0-1SPA2OY-IS	7	0
SA0-1SPA5UY-IS	SA0-1SPA5UY-IS	845	0
SA0-1SQB5WY-IS	SA0-1SQB5WY-IS	44.389	0
SC0-1SJA2NA-WT	SC0-1SJA2NA-WT	385	385
SC0-1SJA2NF-WT	SC0-1SJA2NF-WT	0	188

SC0-1SJA2NY-IS	SC0-1SJA2NY-IS	5.088	0
SG0-1SKC2TH-PA	SG0-1SKC2TH-PA	17.789	17.789
SH0-1SAA2ZZ-LO	SH0-1SAA2ZZ-LO	361	359
SJ0-1SGI2ED-WT	SJ0-1SGI2ED-WT	69	69
SJ0-1SGI5EX-IS	SJ0-1SGI5EX-IS	4.230	0
SJ0-1SHD2FY-IS	SJ0-1SHD2FY-IS	451	0
SL0-1SDE2JC-LO	SL0-1SDE2JC-LO	250	250
SL0-1SDE2JC-WT	SL0-1SDE2JC-WT	1.350	1.350
VX0-1VMG2ZZ-WT	VX0-1VMG2ZZ-WT	1	0